

ΕΣΤΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΑΛΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΕΩΝ ΑΡΙΘ.

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

1886

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡ. 5 - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ΔΡ. 8

N. A. G.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μαγροπούλη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ

ΑΘΗΝΗΣ

Ε. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας': 'Επι της οδού Σκαδίου, αριθ. 32.

1886

ἜΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΑ'

Ἐν Ἑλλάδι ἑρ. 12, ἢ τῆ ἀλλοδαπῆ ἑρ. 20 — Ἀι συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἰσχύει ἕως καὶ εἰς ἐξέλιξις. — Γραφεῖον ἑαυτ. Ὁδὸς Σταδίου 82.

6 Ἀπριλίου 1886

Ο ΝΑΥΑΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΝΘΙΑΣ

(Μυθιστόρημα Ἰουλίου Βάρη καὶ Ἀνδρέου Λωρῆ)

[Μετάφρ. Δ. Π. Κουρτίδου.]

Β'

Ἐν τῷ οἴκῳ Νορβηγῶ ἀλιεύς.

Ὁ οἰκίσκος τοῦ Ἐρσεβόν, ὡς πάντες οἱ ἐν Νορβηγίᾳ, ἔχει ἀτέγγην ἐκ χορτοπλίνθου, εἶνε δ' ἡ φθορομημένος διὰ πελωρίων κορμῶν ἐλάτης κατὰ τὸν ἀρχαῖον σκανδιναυικὸν ῥυθμὸν· τουτέστιν ἀποτελεῖται ἐκ δύο μεγάλων δωματίων κεχωρισμένων διὰ μεσαίου διαδρόμου φέροντος εἰς παράπηγμα, ὑφ' ὃ προφυλάσσονται τὰ ἀκάτια, τὰ δίκτυα καὶ οἱ σωροὶ τῶν *δασέλι*, ἧτοι μικρῶν ὀνίσκων τῆς Νορβηγίας καὶ Ἰσλανδίας, τοὺς ὁποίους ἐλίττουσι σπειροειδῶς ἀφ' οὗ ἀποξηρανθῶσι καὶ παραδίδουσιν εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὸ ὄνομα *ρόνδρις* (στρογγύλοι ἰχθύες).

Ἐκατέρα τῶν αἰθουσῶν χρησιμεύει συγχρόνως ὡς ἐντευκτήριον καὶ ὡς κοιτῶν. Ἐντὸς ἐρμαρίων ἐν τοῖς ξυλίνεσι τειχίσμασι κατασκευαζομένων ἐγκλείουσι τὴν κλίνην ἀποτελουμένην ἐκ στρωμνῆς καὶ δερματίνων ἐπικαλυμμάτων, ἀτινα μόνον τὴν νύκτα ἐξάγονται ἐκεῖθεν. Ἡ τοιαύτη διάταξις ὡς καὶ τὸ ἀνοικτὸν χροῶμα τῶν φατωμάτων καὶ ἡ φαιδρότης τῆς ὑψηλῆς ἐστίας, ἐν ἧ ἀπαύστως καίει ζωηρὸν πῦρ, παρέχει καὶ εἰς τὰς μᾶλλον πενιχρὰς κατοικίας καθαρότητα καὶ οἰκιακὴν εὐπρέπειαν ἄγνωστον εἰς τοὺς χωρικοὺς τῆς μεσημβρινῆς Ἑυρώπης.

Τὴν ἐσπέραν, περὶ ἧς ἐνταῦθα ὁ λόγος, ἀπασα ἡ οἰκογένεια ἐκάθητο περὶ τὴν ἐστίαν, ἐφ' ἧς ἐν κολοσσαίᾳ χύτρα ἔθραζε μίγμα τι *οιλλσαλι* καὶ κηπιστῆς μαινίδος, σολωμοῦ, καὶ γεωμήλων. Ὁ Ἐρσεβόν καθήμενος ἐπὶ ὑψηλῆς ξυλίνης ἐδρας ἐπλεκε δίκτυον, ὡς ἀναλλοιώτως ἀπὸ μακροῦ συνείθιζε νὰ πράττη ὅτε δὲν εὕρισκετο εἰς ἀλιεῖαν ἢ δὲν ἀπεξήρανε τοὺς ἰχθύς. Ἦτο τραχὺς ναύτης, οὗ τὸ πρόσωπον εἶχε ψῆσῃ ὁ παγερὸς τῶν πόλων βορρᾶς, μεσοπόλιος τὴν κόμην εἰ καὶ ἐν πάσῃ ἐτι τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας του. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ὄθων, ὑψηλὸς δεκατετραετῆς μείραξ, ὅστις ὁμοίως κατὰ πάντα πρὸς τὸν πατέρα του καὶ ἐφαίνετο προωρισμένος νὰ καταστή ὁμοίως ἐξάιρετος

ἀλιεύς, προσεπάθει νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μυστήρια τῆς μεθόδου τῶν τριῶν, πληρῶν ἀριθμῶν ἀβάκιόν τι διὰ τῆς πλατείας του χειρὸς, ἧτις ἐφαίνετο μᾶλλον ἐξοικειωμένη εἰς τὸν χειρισμὸν τῆς κώπης ἢ τοῦ πετροκονδύλου. Ὁ Ἐρικ, κύπτων ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀναγίνωσκε συντόμως ὀγκῶδες ἱστορικὸν βιβλίον ὅπερ εἶχε δανείσῃ εἰς αὐτὸν ὁ Μαλάριος. Ἐγγύτατα αὐτοῦ ἡ Κατρίνα Ἐρσεβόν, ἡ ἀγαθὴ οἰκοδέσποινα, ἐνήθην ἡσυχῶς μετὴν ἀνέμην τῆς, ἐνῶ ἡ μικρὰ Βάνδα, ξανθὴ κορασίς δέκα μέχρι δώδεκα ἐτῶν, καθημένη ἐπὶ σκαμνίου ἐπλεκε μετὰ ζήλου χονδρὸν περιπόδιον δι' ἐρυθροῦ ἐρίου. Εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς εὐσωμος κύων κιτρινόλευκος λασίαν ὡς προβάτου ἔχων δορᾶν, ἐκοιμάτο συνεσπειρωμένος.

Ἀπὸ μιᾶς ὥρας τοῦλάχιστον ἡ σιγὴ δὲν εἶχε διακοπῆ, ὁ δὲ χαλκὸς λαμπτήρ δι' ἰχθυελαίου τρεφόμενος ἐφώτιζεν ἡσυχῶς διὰ τῶν τεσσάρων γλωσσίδων του τὴν ἡρεμὸν ἐκείνην κατοικίαν.

Τὸ ἀληθές ὅμως εἶνε ὅτι ἡ σιγὴ αὕτη ἐνέβαλλεν εἰς ἀδημονίαν τὴν κυρὰν Κατρίναν, ἧτις ἀπὸ τινῶν στιγμῶν ἐξεδήλου διὰ ποικίλων συμπτωμάτων τὴν ἀνάγκην νὰ λύσῃ τὴν γλώσσάν της.

Ἐπὶ τέλους δὲν ἀντέσχε πλέον.

— Φθάνει τόση δουλειὰ ἀπόψε! εἶπεν. Εἶνε ὦρα νὰ βάλωμε τραπέζιν καὶ νὰ δειπνήσωμε.

Ὁ Ἐρικ οὐδὲλως διαμαρτυρηθεὶς ἔλαβε τὸ ὀγκῶδες βιβλίον του καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἐστίαν, ἐν ᾗ ἡ Βάνδα, καταθείσα τὸ περιπόδιον διηυθύνθη πρὸς τὸ ὄψοφυλάκιον ἀφ' οὗ ἤρξατο λαμβάνουσα πινάκια καὶ κοχλιάρια.

— Δοιπόν, Ὄθων, ἐξηκολούθησεν ἡ οἰκοδέσποινα, ὁ Ἐρικ μας ἀπήνηται καλὰ σήμερα εἰς τὸν ἰατρὸν, αἱ;

— Καλὰ; ἀνέκραξεν ὁ Ὄθων ἐνθουσιωδῶς. Τὰ εἶπε σὰν βιβλίον! Δὲν εἰξεύρω ποῦ τὰ θῆρηκε τόσα πράγματα καὶ τοῦ τὰ ἔλεγε!... Ὄσον τὸν ἐρωτοῦσε ὁ ἰατρός τόσῳ περισσώτερα ἐφαίνονταν πῶς εἰξεύρε... Νὰ βλεπῆς τὸν Μαλάριον, σοῦ εἶχε ἕνα καμάρ!

— Κ' ἐγὼ ἤμην πολὺ εὐχαριστημένη, εἶπε σοβαρῶς ἡ Βάνδα.

— Ὅλοι μας ἤμεθα εὐχαριστημένοι, ἐξηκο-

λούθησεν ὁ Ὄθων. Νῆβλιπες, μητέρα, πῶς ὄλοι ἀκούαμεν μὲ ἀνοικτὸ στόμα!... Ἐνα φόβο εἴχαμε μόνον μὴν ἐλθῆ ἡ σειρά μας κ' ἐξετάσῃ καὶ ἡμᾶς... Μὰ ὁ Ἐρικ δὲν ἐφοβοῦνταν καθόλου, δὸς του κ' εἶλεγε, ἴσάν νὰ ἦτο ὁ ἴδιος ὁ Μακλάριος.

— Ἐγὼ θαρρῶ ὅτι ὁ διδάσκαλός μας ὁ Μακλάριος εἰμπορεῖ νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν ἱατρὸν, καὶ ὅτι εἶνε σοφὸς ἄνθρωπος! εἶπεν ὁ Ἐρικ, ἦν οἱ πυκνοὶ καὶ ἐκ τοῦ συστάδην ἐκείνοι ἐπαινοὶ παρηνώχλων.

Ὁ γέρον ἀλιεὺς ἐπεδοκίμασε διὰ μειδιάματος τοὺς λόγους τοῦ παιδίου.

— Ἐχεις δίκαιο, παιδί μου, εἶπε, χωρὶς νὰ σταματήσῃ τὴν ἐργασίαν τῶν τυλωδῶν χειρῶν του. Ὁ κύριος Μακλάριος εἰμπορεῖ νὰ βάλῃ τὰ γυαλιὰ εἰς ὄλους τοὺς ἱατροὺς, ἂν θέλῃ!... Καὶ νὰ σοῦ εἰπῶ κ' ἓνα ἄλλο, αὐτὸς δὲν μεταχειρίζεται τὴν ἐπιστήμην του διὰ νὰ παίρῃ τὸ ψωμί ἀπὸ τὸ στόμα τῶν πτωχῶν σὺν κάποιον ἄλλοι.

— Πατέρα, ἐζημίωσε κανένα ὁ ἱατρὸς Σβαρμεγκρόνα; ἠρώτησε περιέργως ὁ Ἐρικ.

— Αἶ... δὲν εἰξεύρω ἂν τοῦ ἦλθε περίστασις νὰ τὸ κάμῃ καὶ δὲν τῶκαμε... Μὰ ἐγὼ ποῦ σοῦ ὁμιλῶ, θαρρεῖς ὅτι εἶδα μὲ εὐχαρίστησιν αὐτὸ τὸ ἐργοστάσιον ποῦ κοπιεῖ νύκτα ἡμέρα ἐκεῖ ἴκνω φηλὰ εἰς τὴν ἀκρογιαλιά; Ἡ μητέρα σου εἰμπορεῖ νὰ σοῦ εἰπῇ πῶς ἄλλη φορὰ ἐκάναμε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὸ λάδι μας καὶ τὸ ἐπωλούσαμεν εἰς τὸ Βέργκεν ἕως ἑκατὸν πενήντα καὶ διακόσιες κορῶνες τὸ χρόνο. Ἐγὰρ ἡμεῖς κανεὶς δὲν ἀγοράζει πλέον τὸ μαῦρο λάδι μας ἢ διδοῦν τὴν μισθὴν ποῦ δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ πηγαίῃ κανεὶς νὰ θαλασσοπνίγεται. Τὸ λοιπὸν, θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας, πωλοῦμεν τὰ ψάρια εἰς τὸ ἐργοστάσιον καὶ ὁ Θεὸς εἰξεύρει πλέον τί κάμνει ὁ ἐπιστάτης τοῦ ἱατροῦ διὰ νὰ μᾶς τὰ πάρῃ ὅσο εἰμπορεῖ φτηνότερα!... Μόλις ξεκαθαρίζω σαρανταπέντε κορῶνες τὸν χρόνο ἐν ᾧ παιδεύομαι τρεῖς φορές περισσύτερον ἀπὸ πρῶτα!... Τινὰ τοῦ πῶ! αὐτὸ δὲν εἶνε δίκαιο πρᾶγμα καὶ ὁ ἱατρὸς θὰ ἐκάμνε πολὺ καλλίτερα νὰ ἱατρῆυ τὸς ἀρρώστους του εἰς τὴν Στοκόλμην παρὰ νὰ ῥεχεται ἐδῶ καὶ νὰ παίρῃ τὴν δουλειὰ μας ἀπὸ τὰ χέρια μας καὶ ν' ἀρπάξῃ τὸ ψωμί ἀπὸ τὸ στόμα μας!

Σιωπὴ ἐπῆλθε μετὰ τοὺς πικροὺς τούτους λόγους. Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἤκούετο μόνον ὁ κρότος τῶν κινουμένων ὑπὸ τῆς Βάνδας πινακίων, ἐνῶ ἡ μητὴρ αὐτῆς ἐκένου τὸ περιεχόμενον τῆς χύτρας ἐντὸς πελωρίας χωματίνης λοπάδος.

Ὁ Ἐρικ ἐσκέπτετο βαθύως περὶ ὧσων εἶχεν εἰπῆ ὁ πατὴρ του. Πλεῖστα ἀντιρρήσεις ἐγεννήθησαν εἰς τὸ πνεῦμά του, ἐπειδὴ δ' ἦτο ἀθῶον καὶ εἰλικρινὲς παιδίον δὲν ἐδίστασε νὰ τὰς ἐκφράσῃ.

— Νομίζω ὅτι ἔχεις δίκαιον νὰ λυπῆσαι τὰ κέρδη ποῦ εἶχες ἄλλοτε, πατέρα, εἶπεν, ἀλλὰ δὲν ἔχεις πολὺ δίκαιον νὰ κατηγορῆς τὸν ἱατρὸν Σβαρμεγκρόνα ὅτι σοῦ τὰ ὠλιγόστεισε. Τὸ λάδι τοῦ ἐργοστασίου του δὲν εἶνε καλλίτερον ἀπ' αὐτὸ ποῦ κάμνομεν εἰς τὰ σπιτία;

— Αἶ, ναι, εἶνε πλέον κατὰ... τίποτε ἄλλο... Δὲν μυρίζεαι φετσίνα ὅπως τὸ ἐδικὸ μας!... Καὶ δι' αὐτὸ χωρὶς ἄλλο, τὸ προτιμοῦν δλαὶς αἱ χαϊδεμέναις τῶν πόλεων... Μὰ κόπτω τὸ κεφάλι μου ἐν ἀφελῇ περισσύτερον τοὺς ἀρρώστους ἀπὸ τὸ εἶναι καὶ μᾶς, ἀπ' ἐκεῖνο ποῦ ἐκάμνομεν ἄλλοτε!...

— Αὐτὸ δὲν τὸ εἰξεύρω, εἰξεύρω μόνον ὅτι τὸ προτιμοῦν! Καὶ ἐπειδὴ εἶνε πολὺ ὠφέλιμον ἱατρικόν, εἶνε μεγάλον προτέρημά του νὰ πίνεται εὐκόλως καὶ νὰ αἰσθάνωνται ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγωτέρων ἀνδρῶν ὅσοι τὸ πίνουν. Ἄν λοιπὸν ἓνας ἱατρὸς εὕρῃ τὸ μέσον νὰ ὀλιγοστῆσῃ τὴν ἀνδριαντοῦ δὲν ἔχει χρέος νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἀνακάλυψίν του, καὶ νὰ εὐκολύνῃ τοὺς ἀρρώστους;

Ὁ Ἐρσεβον ἔξεσε τὸ οὖς του.

— Δὲν λέγω, εἶπεν ὡς νὰ ἐλυπεῖτο διότι ἐκάμνε τὴν ἡμολογίαν ταύτην, δὲν λέγω, ὡς ἱατρὸς ἐκάμνε τὸ χρέος του... Μὰ αὐτὸ δὲν εἶνε λόγος νὰ μὴν ἀφίῃ τοὺς πτωχοὺς ψαράδες νὰ ζήσουν...

— Ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι τὸ ἐργοστάσιον τοῦ ἱατροῦ δίδει ἐργασίαν εἰς τριακοσίους, ἐνῶ πρὶν, τὸν καιρὸν ὅπου λέγεαι, δὲν ἦσαν οὔτε εἰκοσι ψαράδες, εἶπε δειλῶς ὁ Ἐρικ.

— Ἰσα, ἴσα! δι' αὐτὸ καὶ ἡ τέχνη μας πάγει κατὰ διαβόλου! ἀνέκραξεν ὁ Ἐρσεβον.

— Τὸ φαγεῖ εἰς τὸ τραπέζι, ἐλάτε! εἶπε τότε ἡ Κατρίνα, ἰδοῦτα ὅτι ἡ συζήτησις ἐξήπτετο ὑπὲρ τὴν ἐπιθυμίαν της.

Ὁ Ἐρικ ἐνόησας ὅτι μεῖζων ἐπιμονὴ ἦτο ἀνάρμοστος οὐδὲν ἀντέταξεν εἰς τὸ ἐπιχειρήμα τοῦ Ἐρσεβον καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν συλήθη παρὰ τὴν Βάνδαν ὅσιν του.

— Εἶδα ὅτι ὁ ἱατρὸς καὶ ὁ διδάσκαλός μας ἡμιλοῦν μὲ μεγάλην οἰκειότητα· εἶνε πολὺς καιρὸς ποῦ γνωρίζονται; εἶπεν ὁ Ἐρικ ὅπως δῶσα ἄλλην τροπὴν εἰς τὴν συνδιάλεξιν.

— Βέβαια, ἀπεκρίθη ὁ ἀλιεὺς καθήσας εἰς τὴν τράπεζαν. Καὶ οἱ δύο ἐγεννήθησαν εἰς τὴν Νορόην καὶ ἀκόμη τοὺς ἐθυμοῦμαι τὸν καιρὸν ὅπου ἐπαιζῶν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ σχολείου, ἂν καὶ ἦσαν μεγαλειότεροί μου ἕως δέκα χρόνια. Ὁ διδάσκαλός σου ὁ Μακλάριος ἦτο υἱὸς τοῦ τότε ἱατροῦ μας καὶ ὁ ἱατρὸς υἱὸς ἐνὸς ἀπλοῦ ψαρά. Ἀλλὰ ἐπῆγες ἐμπρός ἀπὸ τότε! Λέγουν ὅτι ἔχει ἐκκατομμύρια τώρα καὶ ὅτι ἐκτίσεν εἰς τὴν Στοκόλμην ἓνα ἀληθινὸν παλάτι!... Ὡς τόσο τί εὐμαρφο πρᾶγμα ποῦ εἶνε ἡ σπουδὴ!...

Μετὰ τὸν ἀφορισμὸν τοῦτον ὁ ἀγαθὸς ἀλιεὺς ἠτοιμάζετο νὰ βυθίσῃ τὸ κοιλιάριόν του εἰς τὸ πλῆρες ἰχθυῶν καὶ ἀχνιζόντων γεωμηλῶν πινά-

κιον, ὅτε αἰφνίδιον κρούσμα ἐπὶ τῆς θύρας κατέσπειλε τὸ κίνημα τοῦτο τῆς χειρὸς του.

— Ἐπιτρέπετε νὰ ἐμβῶ, κύριε Ἐρσεβον; ἠκούσθη ἀπὸ τοῦ διαδρόμου φωνὴ ἡχηρά. Χωρὶς δὲ ν' ἀναμείνῃ τὴν ἄδειαν, ἐκεῖνος ἀκριβῶς περὶ οὐ πρὸ μικροῦ ἐγένετο λόγος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν συναποκομιζῶν σφοδρὰν βίτην παγεροῦ ἀέρος.

— Ὁ κύριος Σβαρμεγκρόνα! ἀνέκραξεν τὰ τρία παιδία, ἐν ᾧ ὁ πατὴρ καὶ ἡ μητὴρ ἀνηγέρθησαν ἐν σπουδῇ.

— Ἀγαπητέ μου Ἐρσεβον, εἶπεν ὁ ἱατρὸς λαβὼν τὴν χεῖρα τοῦ ἀλιεῦς, πολλὰ ἔτη ἔχομεν νὰ ἴδῃ ὁ εἰς τὸν ἄλλον μας· ἀλλὰ δὲν ἐλησμονῆσα τὸν καλὸν σας πατέρα καὶ ἐνόμισα ὅτι δύναμαι νὰ ἔλθω νὰ σᾶς ἴδω ὡς παιδικὸς σας φίλος.

Ὁ ἀξέλογος ἀλιεὺς, ἀμνηχανῶν πως ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῶν κατηγοριῶν ἃς εἶχεν ἐκστομίσει κατὰ τοῦ ἱατροῦ, ἠγνῶει τί ν' ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς λόγους τούτους. Ἠρκέσθη λοιπὸν νὰ θλιψῇ τὴν χεῖρα αὐτοῦ μεθίστων ἄμα μετ' ἀδύλοιο φιλοφροσύνης, ὅτε προσέδραμεν ἡ ἀγαθὴ του σύζυγος.

— Γρήγορα Ὄθων, Ἐρικ, βοηθήσατε τὸν ἐξοχώτατον νὰ βγάλῃ τὴν γούναν του, καὶ σὺ, Βάνδα, βάλε ἓνα πιάτο ἀκόμη, εἶπεν ἡ Κατρίνα φιλόξενος ὡς πᾶσαι αἱ οἰκοδέσποιναί τῆς Νορβηγίας. Κύριε ἱατρά, θὰ τιμῆσετε, πιστεύω, τὸ πτωχικὸ δειπνὸν μας...

— Σᾶς βεβαίως ὅτι δὲν θὰ ἔλεγα ὅχι ἂν εἶχα καὶ τὴν παραμικρὰν ὄρεξιν, διότι ὁ σολωμὸς ἐκεῖνος μοῦ φαίνεται πολὺ ὀρεκτικὸς... Ἀλλ' ἔχω φάγῃ πρὸ μιᾶς ὥρας μὲ τὸν φίλον μου Μακλάριον καὶ δὲν θὰ ἤρχομαι ἐδῶ ἂν ἐνόμιζα ὅτι τρώγετε ἀκόμη... Ἄν θέλετε νὰ μ' εὐχαριστήσετε, σᾶς παρακαλῶ νὰ καθήσετε εἰς τὸ τραπέζι καὶ νὰ ἐξακολουθήσετε τὸ φαγητὸν σας ὡς νὰ μὴν ἤμην ἐδῶ.

— Ὡ, ἱατρά μου, εἶπεν ἱκετευτικῶς ἡ γυνὴ, πάρετε καὶ μερικὰς σπόγγας ἢ κανένα τσάι.

— Ἄς εἶνε, πίνω ἓνα τσάι ἀλλὰ μὲ τὴν συμφωνίαν ὅτι θὰ δειπνήσετε πρὶν, εἶπεν ὁ ἱατρὸς καθήσας εἰς τὴν μεγάλην ἔδραν.

Παρευθὺς ἡ Βάνδα ἔθηκε κρυφίως τὴν ἐφάνην πλήρη ὕδατος ἐπὶ τῆς πυρᾶς καὶ ἐξηφανίσθη ὡς σίψη εἰς τὴν παρακειμένην αἴθουσαν, ἐν ᾧ ἄκασα ἡ οἰκογένεια κατανοοῦσα ἐξ ὀρμεφύτου ἀβρότητος ὅτι δυσηρέσται τὸν ξένον της ἂν ἐπέμειν ἐπὶ μᾶλλον, ἤρξατο τοῦ δειπνοῦ.

Μετὰ δύο λεπτὰ ὁ ἱατρὸς ἀνέλαθε πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἄνεσιν. Ὑποδαυλιζῶν τὸ πῦρ τῆς ἐστίας καὶ θερμαίνων τοὺς πόδας του εἰς τὰς φλόγας τῶν ξηρῶν ξύλων, τὰ ὅποια ἡ Κατρίνα εἶχε βίψῃ εἰς αὐτὴν πρὶν καθῆσθαι εἰς τὴν τράπεζαν, συνδιελέγετο περὶ τοῦ παρελθόντος, περὶ τῶν ἀποθανόντων γερόντων, περὶ τῶν ἐπιζώντων, περὶ τῶν μετὰβολῶν, αἰτινες εἶχον ἐπέλθῃ εἰς τὴν χώραν καὶ

εἰς αὐτὸ τὸ Βέργκεν. Ὁμίλει μετὰ πλήρους πλέον οἰκειότητος καὶ τὸ περιεργότατον, εἶχε ἤδη κατορθώσῃ νὰ διασκεδάσῃ τὴν δυσπιστίαν τοῦ Ἐρσεβον—ἔτε ἡ Βάνδα εἰσῆλθε κρατούσα ξύλιον δίσκον μετὰ μικρῶν ἐπ' αὐτοῦ πινακίων καὶ προέτεινεν αὐτὸν τόσον ἐπιχαρίτως ὅσατε κατέστη εἰς αὐτὸν ἀδύνατον ὄλως ν' ἀρνηθῇ.

Ἐν τοῖς μικροῖς ἐκεῖνοις πινακίοις ἦσαν αἱ περιφημοὶ σπόγγες τῆς Νορβηγίας—ἀποτελούμεναι ἐκ λαυρίδων κρέατος καπιναστοῦ τκρανδοῦ, καὶ μακινιδῶν παρασκευασμένων μὲ ἐρυθρὸν πέπερι, λεπτῶν τεμαχίων μέλανος ἄρτου, τυροῦ, καὶ ἄλλων ἀρτυμάτων τραχέων τὴν γεῦσιν,—αἰτινες τρώγονται ὡς ὀρεκτικόν.

Τόσον δὲ καλῶς ἐξεπλήρωσαν αὐταὶ τὸν προορισμὸν των ὅσατε ὁ ἱατρὸς, ὁ κατ' ἀρχὰς ἐξ ἀβροφροσύνης μόνον γευθεὶς αὐτῶν ἀνέλαθε τὴν ὄρεξιν του ὅπως τιμῆσῃ τὸ ἐξ ἀγρισοκαμίνων γλύκισμα διὰ τοῦ ὁποῖου τὴν ἐντεχνον κατασκευῆν δικαίως ὑπερηφανεύετο ἡ Κατρίνα· ὑπὸ τοιαύτης δὲ καταλήφθῃ διψῆς, ὅσατε ἐπτά ἢ ὀκτὼ κοιλίσκοι τῆς ἄνευ σακχαρώδους μδλις ἤρκεσαν νὰ τὴν κατασβέσωσι.

Ὁ Ἐρσεβον τότε ἠνοιξε πῖθον ἐξαιρέτου σχιδάμου ὅπερ εἶχεν ἀγοράσει παρὰ τινος Ὀλλανδοῦ. Περαιτωθέντος αὐτοῦ τοῦ δειπνοῦ ὁ ἀλιεὺς ἔδωκεν εἰς τὸν ἱατρὸν πελωρίαν πίπαν, ἣν οὗτος ἐπλήρωσε καπνοῦ καὶ ἐκάπνισε πρὸς γενικὴν ἀπάντων εὐαρέσκειαν.

Ἀνωφελὲς νὰ εἰπῶμεν ὅτι ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τῶν πραγμάτων καὶ ἡ ἐλαχίστη ἐπιφύλαξις καὶ ψυχρότης πρὸ πολλοῦ εἶχον ἐξαλειφθῆ, καὶ ὅτι ὁ ἱατρὸς ἐφαίνετο ὡς ἀποτελῶν μέρος τῆς οἰκογενείας. Ἐγέλων, συνδιελέγοντο εὐλευθέρως ὡς κάλλιστοι καὶ καλαιοὶ φίλοι, ἄχρις οὗ τὸ παλαιὸν ξύλινον ὠρολόγιον ἐσήμανε τὴν δεκάτην.

— Ἐπέρασεν ἡ ὥρα, βλέπω, εἶπε τότε ὁ ἱατρὸς. Ἄν θέλετε, στείλατε τὰ παιδία νὰ πλავιάσουν, διότι ἔχομεν νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ σοβαρῶν πραγμάτων.

Εἰς ἐν νεῦμα τῆς Κατρίνας ὁ Ὄθων, ὁ Ἐρικ καὶ ἡ Βάνδα ἐκακηνόκτισαν πάντας καὶ ἀπῆλθον.

— Χωρὶς ἄλλο θ' ἀπορήτε διατὶ ἦλθα ἀπόψε ἐδῶ, ἐξηκολούθησεν ὁ ἱατρὸς, μετὰ στιγμιαίαν σιγὴν, προσηλῶν τὸ ὄξυ αὐτοῦ βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ἐρσεβον.

— Ὅποιος ἔλθῃ εἰς τὸ σπιτί μου καλῶς νὰ ὀρίσῃ, εἶπεν ἀποφθεγματικῶς ὁ ἀλιεὺς.

— Ναι, εἰξεύρω ὅτι ἡ φιλοξενία δὲν ἐφυγεν ἀκόμη ἀπὸ τὴν Νορόην!... Ἀλλὰ τέλος πάντων θὰ εἴπατε μέσα σας ὅτι κάποιον αἰτία θὰ μ' ἐκάμνε ν' ἀφήσω ἀπόψε τὴν συντροφίαν τοῦ καλοῦ μου φίλου Μακλαρίου καὶ νὰ παρουσιασθῶ τόσον ἐξαφνικὰ εἰς τὸ σπιτί σας. Στοιχηματίζω ὅτι ἡ

κυρή "Ερσεβον κ' όπως θα ενόησε το αίτιον...
— Θα το μάθωμεν αφού μ' ες το είπητε, απήντησε διπλωματικώς η αγαθή γυνή.

— Καλά, έστω! είπεν ο ιατρός, απ' ου δέν θέλετε να με βοηθήσετε, έρχομαι μόνος μου εις το προκειμενον!... Ο υιός σας "Ερικ εινα πολυ αξιολογον παιδι, κυρ "Ερσεβον.

— Δέν έχω κανένα παραπονον, απήντησεν ο αλιεύς.

— Έχει έκτακτον εύφυϊν και μάθησιν ως προς την ηλικίαν του, εξηκολούθησεν ο ιατρός. Το εξήτασα σήμερα εις το σχολειον και ήπόσησα με τας απαντήσεις του!... Έν άλλο ακόμη μ' εξέπληξεν απ' ου έμαθα το όνομά του, ότι σας θυμάζει πολυ όλιγον εις το πρόσωπον, όπως πολυ όλιγον θυμάζει και με άλλα παιδια του τόπου μας.

Ο αλιεύς και η σύζυγός του έμειναν ακίνητοι και σιγηλοί.

— Έν ενί λόγφ, εξηκολούθησεν ο σοφός μετά τινος ανυπομονησίας, το παιδιον αυτό κινεί παρα πολυ το ενδιαφέρον μου. Όμιλησα περι αυτού με τον Μαλάριον και έμαθα ότι δέν εινα υιός σας, ότι εν ναυάγιον το έρριψεν εις τας ακτάς μας, ότι το έσώσατε, το ανεθρέψατε, το υιοθετήσατε, και τφ έδώκατε το όνομά σας. Όλα αυτά εινα αλήθεια, κυρ "Ερσεβον.

— Ναι, αλήθεια εινα, απεκριθη σοβαρώς ο αλιεύς.

— Αν δέν εινα υιός μας από το αίμα μας εινα από την καρδιά μας και την αγαπην μας! άνεκραξεν η Κατρίνα, ης υγράθησαν οι οφθαλμοί και έφρικιασε το χείλος. Δέν το ξεχωρίζομεν διόλου από τον Όθωνα μας η την Βάνδα μας! και ουτε μ' επέρασε ποτε από τον νούν πως δέν εινα αληθινó παιδι μας!

— Τα αισθήματ'α αυτά σας τιμούν και τους δυο σας, είπεν ο ιατρός συγκινηθείς εκ τής συγκινήσεως τής αγαθής γυναικός. Αλλά σας παρακαλώ, διηγηθήτε μου δλην την ιστορίαν του παιδιου. Ηλθη επίτηδες διά να την μάθω, και σας βεβαιώ ότι θέλω το καλόν του παιδιου.

Ο αλιεύς, ξέων το ους αυτού, έφάνη επί στιγμήν διαστάσας ιδών όμως ότι ο ιατρός ανέμενεν ανυπομόνας την διήγησιν του απεφάσισε τέλος να όμιλήση.

— Το πράγμα εινα όπως σας το διηγήθη ο διάσκαλος, και το παιδι δέν εινα καθεαυτο υιός μου, είπεν ως μετά λύπης. Μίαν ήμέραν, κοντεύουν δώδεκα χρίνια, τώρα επήγα να ψαρεύσω πέρα από το νησάκι που εινα εμπρός εις το έμβασμα του γιδρό, εις το πέλαγος... Αφ' ου έψάρυσκα αρκετά καλά, έτράθηξα τ' υστερνά μου άγκιστρια και ήμουν έτοιμος να ανοίξω το πανί τής βάρκας μου, όταν είδα να πλέη επάνω

εις την θάλασσαν, έως ένα μίλι μακρυν, ένα πράγμα άσπρον. Η θάλασσα ήτο ήσυχη και καμμίαν βίαν δέν είχα να επιστρέψω εις το σπίτι. Αντί να στρέψω λοιπόν την πλώρη μου διά την Νορόνη, έτράθηξα επάνω εις το πράγμα εκείνο. Είς δέκα λεπτά το έφθασα. Ητο μίς μικρή κούνια από λυγαριάν τυλιγμένη ολοτρόγυρα με μουσελίνα και δεμένη καλά επάνω εις ένα σωσίβιον. Έπλησίασα, όσον έφθανε το χέρι μου, με μεγάλην συγκίνησιν έπιασα το σωσίβιον, και το έτράθηξα έξω από το νερόν και είδα τότε μέσα εις την κούνια ένα μωρό έως επτά η οκτώ μηνών που έκοιμάτο βαθεία. Ητο όλιγον κίτρινο, και κρύον, αλλά δέν το είχε πειράξη διόλου το παράξενον εκείνο ταξίδι του όπως έκατάλαβα από την δύναμιν με την όποιαν έβγαλε τας φωνάς μόλις εξύπνησε, άμα ενόησε πως δέν το έκουούσαν πλέον τα κύματα. Είχαμε τότε τον Όθωνα μας και είξευρα όλιγο από παιδια. Του είκαμ'α λοιπόν μίαν κοσκίαν με ένα πανί, την έβρεξα με όλιγο νερό ανακατωμένο με ρούμι και του την έδωκα να βουζάξη!... Στή στιγμή ήμέρσιν και έφάνη ως να εύχριστήθη από το βάλασμα εκείνο. Ένοιωθα όμως ότι αυτή η ήσυχία του δη θα βαστάξη πολυ και έβιάσθηκα να επιστρέψω εις την Νορόνη. Έβυσα την κούνια από το σωσίβιον και την έβγαλα εμπρός μου μέσα 'ς την βάρκα. Κ' εν φ' έκρατούσα την σκάτα του πανου έκύτταξα το καμμένο το παιδάκι και έλεγα με τον νούν μου από που άρα γε να ήρχετο;... Από κανέν πλοϊον που θα είχε ναυαγήση, χωρίς άλλο! Την νύκτα έφύσασε τρικυμία, και πολλή πλώα θα είχαν χαλή. Αλλά πως έγινε να σωθη αυτό και να πηγούν όλοι όσοι ήσαν μαζί του; Πως του; ήλθαν να τι δέσουν επάνω εις το σωσίβιον; Τι απέγινεν ο πέτερας του, η μητέρα του, όσοι το αγαπούσαν; Είς όλους αυτάς τας έρωτήσεις καμμίαν απάντησιν δέν έπαιρνα, διότι την απάντησιν αυτήν, το καμμοίρον δέν ειμπορούσε να μου την δώση. Να μην τα πολυλογώ, έπειτα από μίαν ώραν, ήλθη εις το σπίτι και έδωκα το π'α.δ'ι εις τα χέρια τής Κατρίνας! Είχαμε τότε μίαν αγαλάδα, και την έκάνεμε άμέσως παραμάνη του παιδιου. Ητο τότε χραιτωμένο, τώσιν γελκστόν, τώσιν τριανταφυλλί, απ' ου έχόρτασε το γάλλ και έζεστάθη σιμά εις την φωτιάν, που, τί να σας είπω, ιατρέ μου, άμέσως άρχισαμεν να το αγαπούμεν σαν να ήτο έδικό μας!... Και από τότε έως τώρα το έκρατήσαμε, το ανεθρέψαμε, και δέν το ξεχωρισαμε στιγμή από τα δυο παιδια μας!... Δέν λέγω αλήθεια, γυναίκα, προσέειπε ο "Ερσεβον στραφείς προς την Κατρίναν.

— Αλήθεια, αλήθεια! απεκριθη η οικοδέσποινα απομάντουσα τους οφθαλμούς αυτής, ους η αναμνήσεις εκείνις επλήρουν δακρύων. Εινα παιδι μας και αυτό σαν άλλα δυο. Και δέν ει-

ζύρω πως του κατέθη του κυρ Μαλαρίου να είπη πως δέν εινα.

Και η αγαθή γυνή είλικρινώς άγανακτήσασα ήρξοστρούσσα μετά σφοδρότητος την άνέμηνητος.

— Σωστά! είπεν ο "Ερσεβον. Τι τον νοιάζει τον κόσμο διά το παιδι μας; ο καθένας να κυττάξη την δουλειά του!...

— Έχετε δικαίον, απήντησεν ο ιατρός με συνδιαλλακτικώτατον τόνον! αλλά δέν πρέπει να κατηγορητε τον Μαλάριον ότι έφάνη άδικαιος. Είς έμέ έκαμε μεγάλην έντύπωσιν η φυσιογνωμία του παιδιου, και εγω μόνος μου έζήτησα εμπιστευτικώς από τον διάσκαλον να μου είπη δλην την ιστορίαν του. Ο Μαλάριος δέν μου έρριψεν ότι ο "Ερικ νομίζει ότι εινα υιός σας και ότι όλοι έδω εις την Νορόνη έλησημόνησαν με ποίον τρόπον έγινε. Δι' αυτό, βλέπετε, κ' εγω έφρόντισα να μην όμιλήσω εμπρός εις το παιδι, αλλά σας είπα να το στείλετε να πλαγιάση όπως και τον αδελφόν του και την αδελφήν του... Έλέγατε λοιπόν ότι ήτο έως επτά η οκτώ μηνών όταν το ήρατε εις την θάλασσαν...

— Απάνω κάτω. Είχε τέσσαρα δόντια, το πονηρό και σας βεβαιώ πως δέν ήργησε πολυ να τα μεταχειρισθη, είπε γελών ο "Ερσεβον.

— Ω! ήτανέναι παιδάκι μάλαμμα, άσπρο, καλοκαμωμένο, σωστό άγγελούδι!... εξηκολούθησε ζωηρώς η Κατρίνα. Είχε κ'ατι χεράκια, κ'ατι ποδάκια!... Να το βλέπατε μιά φορά!...

— Πως ήτο ένδυμένο; ήρωτησεν ο ιατρός Έβαρυγκρόνα.

Ο "Ερσεβον δέν απεκριθη, άλλ' η σύζυγός του είδειεν όλιγωτέραν έπιφυλάξιν.

— Σάν πριγκιπόπουλο! άνεκραξε. Βάλετε με τον νούν σας, κυρ ιατρέ, μιά φουστίτσα από παι με δαντέλλαις παντου, μιά γουνίτσα με άτλάξιν από κάτω, που δέν πιστεύω να φορουν καλλίτερη τα βασιλόπουλα, μιά σουφρωτή σκουφίτσα, και ένα επανωφοράκι με κουκούλα από άσπρο καμυρέ!... Τι εύμορφα ρούχα!... Μά ειμπορείτε να κρίνετε και μόνος σας γιατί τα έφύλαξα όλα άγγικτα... Καταλαβαίνετε πως δέν του τα ζαναφόρεσα απ' ου πλέον έγινε έδικό μας παιδι, πτωχόπουλον... Του έβγαλα άμέσως τα ρούχα του Όθωνα, που του είχαν κοντήγη και τα είχα φυλαγμένα, και τα ξεναφύλαξα πάλιν διά την Βάνδα... Να τα, έδω τ'έχω τα φορεματάκια του και θα σας τα δείξω!

Ταύτα λέγουσα η αγαθή γυνή είχε γονυπέτηση πρό μεγάλου θρυίνου κιωτιου άρχαϊκόν έχοντος κλειθρον, ήγειρε το επικάλυμμα και ήρμυνα εν αυτώ.

Έξέβαλε δε εν προς εν πάντα τα προαγγελέντα ένδύματ'α, άτινα άνέπτυξεν ύπερρηφώνως πρό τον οφθαλμών του ιατρού, ως και τα κομψότατα σπάργανα, τουτέστιν εν θαυμάσιον περι-

τραχήλιον τριχαπτοκέντητον, μεταξωτόν ποδοσιέπασμα, λευκά μάλλινα περιπόδια. Έφ' εκάστου αυτών ήσαν κεντημένα τεργηέντως τα άρκετικά Ε. Δ. ως άνέγνω παρευθίς ο ιατρός.

— Ε. Δ... Δι' αυτό όνομάσατε το παιδι "Ερικ; ήρωτησε.

— Βέβαια, δι' αυτό, απεκριθη η Κατρίνα, εις ην η εύθεσις εκείνη των περικόμφων ένδυμάτων προύξενει προφανώς χαράν, εν φ' τούναντιον καθίστη ακυθρωπόν το πρόσωπον του συζυγου της. Να και το καλλίτερο, αυτό που είχε τριγύρω 'ς το λαιμό του!... προσείπεν έκβαλούσα τής κρύπτης άθυρμά τι εκ χρυσοϋ και κοραλιου βοδοχρόου ήρτημένον εκ λεπτής άλώσεως. Και επί τούτου θυμάς ήσαν τα άρχικά Ε. Δ., περιβεβλημένα ύπο του λατινικου έμβλήματος: Semper idem.

— Σ την άρχήν ένομίσαμε πως εινα το όνομα του παιδιου, εξηκολούθησεν η σύζυγός του αλιεύς ιδούσα ότι ο ιατρός άνεγίνωσκε τας λέξεις εκείνας! αλλά ο διάσκαλος μ'εσ είπεν ότι θα είπουν: Πάντα ο ίδιος.

— Ο κύριος Μαλάριος σας είπε την αλήθειαν, είπεν ο ιατρός απαντήσας εις την έμμεσον ταύτην έρώτησιν. Εινα φανερόν προσείπεν εν φ' η Κατρίνα επανέθετε τα ένδύματα εις το κιβώτιον, ότι το παιδιον άνήκεν εις οικογένειαν πλουσίαν και καθώς πρέπει. Από ποίον τόπον, λέγετε, να ήρχετο;

— Πως θέλετε να το είξούρωμεν αυτό το πρόγμα, είπεν ο "Ερσεβον, απ' ου το εύρηκα 'ς τή μέση του πελάγους, μέσ' 'ς τα κύματα.

— Ναι, αλλά η κούνια ήτο δεμένη επάνω εις έν σωσίβιον, μου είπατε, και εινα συνήθεια εις όλα τα μέρη του κόσμου να γράφουν επάνω εις τα σωσίβια το όνομα του πλοίου, άντίπεν ο ιατρός προσηλώσας εκ νέου το όξυ αυτου βλέμμα επί του αλιεύς.

— Το είξούρω, απεκριθη υώτος ταπεινώσας την κεφαλήν.

— Λοιπόν αυτό το σωσίβιον, τί όνομα είχεν επάνω γραμμένον;

— Αι, να σας είπω, κυρ ιατρέ, εγω δέν είξούρω πολλά γράμματα. Ξέρω να διαβάξω μιά σταλιά την γλώσσά μου, μά όσο διά ξένες γλώσσες κάθου γύρευε!... Κ' έπειτα επέρασαν και τώσιν χρόνια από τότε!...

— Έν τούτοις επάνω κάτω θα το ένθυμηθητε!... Και χωρίς άλλο θα είδειχτε αυτό το σωσίβιον, όπως και τα ένδύματα, εις τον διάσκαλον Μαλάριον. Έλάτε δά, φίλε μου "Ερσεβον, βάλετε τα δυνατά σας μιά στιγμή, και θα ένθυμηθητε! Μην ήτο Κυρία το όνομα που ήτο γραμμένον επάνω εις το σωσίβιον;

— Ουκώς πως κ'ατι τέτοιο ήτο, είπεν άορι-στως ο αλιεύς.

— Είνε ξένον αυτό το όνομα! Και κατά την κρίσιν σας τίνας τόπου όνομα να είναι, κύρ Έρσεβον; — Ξεύρω κ' εγώ; Μήπως τους γνωρίζω εγώ αυτούς τους διαβολότοπους;... Βγήκα εγώ ποτέ μου έξω από την θάλασσα της Νορβίας και του Βέργκεν παρά μια φορά μονάχα που έπήγα να ψαρεύσω 'ς την 'Ισλανδία και 'ς την Γροιλανδία; απήντησεν ό άλιεύς με τόνον έκτραχινόμεινον βαθμηδόν.

— Έγώ νομίζω ότι είναι όνομα άγγλικόν ή γερμανικόν, είπεν ή ιατρός, ούδόλωσ προσέξαι; εις τον τόνον του άλιεύς. Θα ήτο εύκολον να τό συμπεράνω από τό σχήμα των γραμμάτων άν έβλεπα τό σωπίδιον. Μήπως τό έφυλάξετε, φίλε μου Έρσεβον;

— Ά! μπά! είναι χρόνια και χρόνια τώρα που έγινε φλόγα, στάκτη και καπνός, απήντησε Οριμβευτικώς ό Έρσεβον.

— Καθόσον ένθυμείται ό Μαλάριος, τά γραμματα ήσαν ρωμαϊκά, είπεν ό ιατρός ώσει καθ' εαυτόν διαλεγόμενος, όπως είναι και τά γραμματα τά κεντημένα επί των έσωρούχων. Πιθανόν λοιπόν είναι ότι τό πλοϊον δέν ήτο γερμανικόν. Μού φαίνεται μάλλον ως άγγλικόν... Αύτης τής γνώμης δέν έλάττε και σεις, κύρ Έρσεβον;

— Και τί με νοιάζει; θαρρείτε πώς δίνω πεντάρα εγώ δι' αυτό! απήντησεν ό άλιεύς. "Ας είναι έγγλέζικο, ρούσσικο, ως είναι μακάρι παταγονικό, λίγο με μέλει!... Αυτό, τό μυστικό του τό έφανέρωσε δώδεκα χρόνια τώρα εις τον 'Ωκεανό, κ' αυτός τό φυλάγει 'ς τό βυθό του, σε βάθος τρεις ή τέσσαρες χιλιάδες μέτρα!

Ευλόγως ήδύνατό τις να εικάση ότι ό Έρσεβον ήτο τά μέγιστα ευχαριστημένος ότι τό μυστικόν εκείνο είχε κατατεθή τόσον βαθείως.

— Τέλος πάντων θα εκάματε πιστεύω κάποιαν ενέργειαν διά να εύρετε την οικογένειαν του παιδίου, είπεν ό ιατρός, του όποιου τά διαπτρα έφάνησαν την στιγμήν εκείνην υπό ειρωνείας απτραποβολήσαντα. Θα εγράφατε βέβαια εις τον νομάρχην του Βέργκεν, θα κατεχωρίσατε κάμμιαν γνωστοποίησιν εις τάς εφημερίδας;

— Έγώ! ανέκραξεν ό άλιεύς, τίποτε απ' αυτά δέν εκάμα!... Έίχα εγώ τον τρόπον να έξοδεύσω χρήματα διά να εύρω ανθρώπους που δέν τους έμελε διόλου διά τό παιδί; διότι άν τους έμελε θα έφρόντιζαν αυτοί να τό εύρουν... Έλάττε 'ς τή θέσι μου, κύρ ιατρέ... Δέν έχω εκατομμύρια εγώ... Και πάλιν είμαι βέβαιος πως άν έξοδεύαμε και τό ύστερίνο λεπτό μας δέν θα εύρίσκαμε τίποτε... Έκάναμε ότι ήρχονταν από τό χέρι μας, τό αναθέσαμε σαν ιδιό μας, τό άγαπήσαμε, τό έχαιδεύσαμε...

— Και ακόμη περισσότερο από τάλλα δύο εμπτορώ να σας πω! υπέλαθεν ή Κατρίνα, έπομάξασα τους όφθαλμούς διά του άκρου τής πο-

διός της ναίλωτό μόνον φταίξιμον που ήμπορεί κανείς να μάς εύρη εινε πώς του ιδώκαμε πολύ μεγάλο μερτικόν από την άγάπη μας!

— Κύρ Έρσεβον, με προσβάλλετε άν νομίζετε ότι ή άγάπη και ή εύσπλαγγία που είδατε προς τον μικρόν ναυαγόν μου έμπνέουν άλλα αισθημα από ζωηρόν θαυμασμό! ανέκραξεν ή ιατρός. Μή!... μή σας παράση από τον νουν σας τέτοια ιδέα!... Άλλ' άν θέλετε να σας έμιλήσω καθαρά, σας λέγω ότι αύτή ίσα ίσα ή άγάπη σας δέν σας άφίκε να ιδήτε τό καθήκόν σας. Τό καθήκόν σας δέν ήτο, πρό καντός άλλου, να ζητήσετε την οικογένειαν του παιδίου με όσα μέσα ήδύνασθε!

Έπήλθε βαθεία σιγή. — Ίσως έχετε δίκαιον! είπε τέλος ό Έρσεβον, όστις είχε κύψη την κεφαλήν υπό την μομφήν ταύτην. Μά δτι έγινε έγινε πλέον. Τώρα ή Έρικ είναι ιδικός μας και δέν έχω σκοπόν να του κάμω λόγον δι' αυτές τές παλαιές ιστορίες.

— Μην ανησυχήτε, δέν θα προδώσω εγώ τό μυστικόν τό όποιον μου ένεπιστεύθητε, είπεν ή γερθείς ή ιατρός. Έπίρασε ή ώρα... Σας άφίνω, καλοί μου φίλοι, και σας εύχομαι καλήν νύκτα, νύκτα χωρίς κάμμιαν ενόχλησιν τής συνειδήσεώς σας, προσέειπε σοβαρώς.

Μεθ' ό φορέσας τον σιπωρωτόν επενδύτην του, χωρίς να δεχθή την προσφοράν του άλιεύς έπιμένοντος να τον συνοδείη μέχρι τής κατοικίας του, έσφιγγε θερμώς την χείρα του Έρσεβον και τής Κατρίνας και διευθύνη προς τό έργοστάσιόν του.

Ο Έρσεβον έστη προς στιγμήν επί τής φιάς, βλέπων αυτόν άπομακρονόμενον υπό τό σελήναϊον φώς.

— Τι διαβολάνθρωπος! υπετονθόρυσεν άπορσίσας τέλος να επανακλείση την θύραν. [Έπειτα συνέχεια]

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ
ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΟΥ
(1811—1820)

Ο άλλοτε εν Λονδίνω διαμένων φίλος μου κ. Δ. Τσ... είναι κάτοχος χειρογράφου, το όποιον ελπίζω, ότι θα συγκατατεθή να δωρήσιν εις την 'Ιστορικήν και Έθνολογικήν Έταιρίαν τής 'Ελλάδος. Ο μετα παρέλευσιν μιας ή δυο εκατονταετηρίδων προωρισμένος να ανακαλύψη και εκδώση τό χειρόγραφον τούτο, (έν μνήμη ίω τότε ανέκδοτον), θα προκαλέση βεβαίως τον φθόνον των μεσαιωνοφίλων του μέλλοντος. Άλλή καίτοι μή ανερχόμενον πέρα του πρώτου τετάρ-

του τής παρούσης εκατονταετηρίδος, το περιεχόμενον του εν λόγω χειρογράφου παρέχει πολύ τό ενδιαφέρον και εις ήμάς έτι. Από τής εποχής εκείνης μέχρι τής σήμερον τά του κόσμου εν γένει, και ιδίως τά καθ' ήμάς, μετεβλήθησαν τοσούτον, ώστε οι νεώτεροι των Έλλήνων δύνανται, ουχι άνευ λόγου, να θεωρώσιν ως μεσαιωνικήν και την άμέσως πρό τής Έπαναστάσεως Έλλάδα, τά δέ μνημεία τής περιόδου εκείνης δύνανται από τούδε να προκαλώσι την προσοχήν μας ουχ ήττον ή και τά του μεσαιωνος.

Τό χειρόγραφον τούτο δέν είναι αυτόγραφον του ποιητού, άλλ' άντεγράφη υπό του άδελφού του κατόχου του κ. Δ. Τσ. συγκείται δι' έκ σελίδων 538, σχήματος 8ου μικρού, και περιέχει ποίημα έν στίχων 11,000 περίπου, διαιρουμένων εις 75 κεφάλαια. Ποιητής αυτού είναι Δημήτριος τις Παππά Νικολάου, Θεσσαλομάχης, ύπόθεσις δέ του ποιήματος αι περιηγήσεις και διάφορα επεισόδια του βίου του ποιητού. Η διήγησις άρχεται από του έτους 1811, δε το πατήρ του Δημητρίου τον έστειλε να εύρη πόρον ζωής εις τά ξένα, κατά την εισέτι επικρατούσαν συνήθειαν των συμπατριωτών του. Κατά τής τριαυτής συνηθείας εξαίσταται ευθύς εξ αρχής ό ποιητής, διαμαρτυρεται δέ έντόνως και εις τον έπιλογόν του, άποτεινόμενος ως εξής προς τον άναγνωστήν του:

- Έάν δέν ξενητεύθηκες και τής 'ς τά πατριά σου,
- μή γελασθή κ' άφήσες τα από τά χέρια σου,
- εί δέ και ξενητεύθηκες, φρόντισε να γυρίσης
- μιλν ώραν εμπροσθήτερα, πριν κακοσυνειδίσης. (σ. 537).

Αι γνώσεις του ποιητού είναι περιωρισμένα. Λεπτομερώς περιγράφει τό σχολείον τής πατρίδος του, εις τό όποιον, λέγει,

- χρόνος επί τά έσοδάμα, κ' ήλις τό σπουδίζμα μου;
- μόλις 'μπορώ κουτά στεραβί να γράψω τ'ονομά μου.

Διά τούτο και εις τό προοίμιόν του ζητεί την συγκατάθεσιν του άναγνώστου,

- τάχα ότι έχω λάθη εις τό ποίημα αυτό,
- ή την σύνταξιν ή άλλο εις την τάξιν δέν κρατώ.

Τώ όντι, δέν πολυκρατεί την τάξιν. Άλλ' όμως ή ελληνική εύφυια του υπερπηδή τά προσκόμματα τής άμαθείας, ή δ' έμφυτος εύκολία του περι τό αντιλαμβάνεσθαι και εις τό άφηγησθαι έγείρει τό ενδιαφέρον, αντισταθμίζουσα τής ποικιλίας του έργου έλλείψεις. Πόησις άληθής ούδαμού διαλάμπει εν αύτώ. Λεπτότητα αισθηματος δέν προδίδει ό ποιητής, ουτε την νοσταλγίαν του περιγράφων ουτε τους έρωτάς του. Άλλ' είναι οξύνοος και περιέργος, όπου διαθή έρωτα, πζατηρεί, μανθάνει και ένθυμείται. Συχνάκις δέ συμπληροί την έμμετρον διήγησιν του δι' ύποσημειώσεων, ένθα παρέχει στατιστικά, γεωγραφικά ή άλλας πληροφορίας. Αι πληροφορίες του αυται είναι πολύτιμοι, ουχι μόνον καθό άποτυπώσαι τάς γνώσεις του ήμετέρου ποιητού,

άλλα και καθό παρέχουσαι πιστήν εικόνα μιας φάσεως του Έλληνισμού τής εποχής εκείνης, του μικρού δηλονότι λαού τού ζώντος εις τά ξένα διά του εμπόριου. Ο πτωχός Δημήτριος Παππά Νικολάου δέν κατώρθωσε να ευδοκιμήση άνυψούμενος υπεράνω τής ταπεινής σφαιρας του. Τάς άποτυχίας του αποδίδει εις την Ειμαρμένην, άλλα φοβούμαι ότι τάς επεξηγεί και τάς δικαιοί τό ελαφρόν και ήσυχον του χαρακτήρος του. Πούποτε δέν ευχαριστείται, πούποτε δέν χροιάζει, όλοι του παύου, τά πάντα κατακρίνει. Τον κατατάχει ή διηνεκής άποτυχία του, βαρύνεται την ξενητεϊαν, άλλ' έντρέπεται να επιστρέψη εις την πατρίδα, πτωχός και άπρόκοπος, ώστε εξακολουθεί τάς περιπλανήσεις του, διώκων εις μάτην την τύχην.

Αναχωρούντα κατά πρώτον έκ τής πατρίδος ό πατήρ του

- τον εμπραχάρισεν εις κάποιον καίκι
- όπου έτότε 'μίσευε διά την Σαλονίκη. (σελ. 31)

Τά πάντα εκεί νέα και άγνωστα. Έκπληκτος ό ποιητής έβλεπε τους 'Ιουδαίους, τους Τούρκους, τους Φράγκους, και έλεγε καθ' έαυτόν:

- τί είναι αυτοί οι δίκαιο
- και έχωμ τα 'καυλώματα καληρωσών,
- τί είναι αυτοί που κάθονται με τά μακρά τριπόδια,
- τά πόδια ένα τ' άλλο ειν, και 'σόν κουβά καθούκια;
- τί είναι αυτοί οι λέλακες οι στενογορημένοι,
- με την ούραν όπισω των και την λαμιν δεμένοι;

Άλλ' ένψ βλέπων ταύτα πάντα έχασκεν, εξαίφνης γινάτιπαρός τις τον βράζει και τον υβρίζει Τούρκιστί. Σημειωτέον δέ ότι τους εις ξένην γλώσσαν δικλόγους, είτε Τούρκιστί, είτε Άραβιστί, είτε Ρωσιστί, στιχουργεί εκάστοτε ό ποιητής (θμοικακαταληκτικώς πάντοτε) εις την οικείαν διάλεκτον, επιδεικνύων ουτω και την εκμάθησιν τής γλώσσης των διαφόρων χωρών, ένθα διέτριψεν.

Εν τούτοις άηδιδάσκει μετά τό βάπτισμα την Θεσσαλονίκην έντός του έτους

- Χίλιου έκτακσίου
- δεκάτου πρώτου, και μηνός εριάντα Σεπτεμβρίου,
- εμπραχάρίζεται 'Ισθν εις σκολέθων μιαν
- Λίντικην, κ' 'μίσευσε διά την Άραβίαν. (σελ. 45)

Μετά ενός μηνός πλοών ό ποιητής έφθασεν εις Άλεξάνδρειαν. Περιγραφή πάλιν τής χώρας, των προϊόντων, των κατοίκων, προς δέ και κατάλογος ονομαστικός (έμμετρος έννοείται) των περιηγημάτων Έλλήνων. Την τριαύτην καταγραφήν δέν άμελεί ήπουδήποτε εύρη Έλληνας, οι δέ κατάλογοι ουτοι άποτελούντες συμβόλην εις την ιστορίαν τής τότε Έλληνικής έμπορίας, προσμαρτυρούν συγχρόνως, διά τής ακριβείας των, την φιλλήθειαν του πλάνητος Θεσσαλου.

Από Άλεξάνδρειαν μεταβαίνει εις Ραχίτι, ένθα γίνεται ύπηρέτης ενός συνταπίτου του, εύπλάγχου και καλοδιαθέτου.

« πλὴν δι' ἓνα μου φωνὴ καὶ βουχικὰ καρπύα.
 « τὰ δὲ δοθέντα χρῆμα μου ἦτον τὸ μαγειρεῖον,
 « νὰ τρίβω τεντζερέσια, νὰ φαίνω τὸ φαγιόν,
 « νὰ πλύνω τὰ πινάκια, περόνια, μαχίρια,
 « κι' ἔπου τὸν βλέπω νὰ σταθῶ μὲ σταυρωμένα χέρια.»
 (σ. 51)

Δὲν ἀρχίζει πολὺ μεγαλοπρεπῶς τὸ στάδιόν
 του ὁ πτωχὸς τυχοδιώκτης. Μετὰ ἓν ἔτος πα-
 ραιτεῖ τὸν ἀγαθὸν τοῦτον κύριον, ὅστις κατὰ τὴν
 διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας,

« μόλις τρεῖς εἰσαρχεὶς φορεῖ μ' εἶχε τυλοκοπήσει,»
 καὶ μεταβαίνει διὰ τοῦ Νείλου εἰς « Μέρφιδα », ἣτις

« φράγικα λέγεται Γραν Καίρι,
 « ἀραβιστὶ Μαστρ Κιμπρ καὶ Τουρκικὰ Μισήρι.»

Ἐκεῖ γίνεται ὑπηρετὴς ἀπὸς δέκα γρόσια ξηρὰ
 τὸν μῆνα» Νικόλα τινὸς Συμεῶνος, Συμυρναίου,
 ὅστις

« εἶχεν εἰσέει ἄλλους τρεῖς δούλους εἰς τὴν οἰκίαν,
 « εἰμὲ δὲ, ὡς κατώτερον καὶ πλεόν ἔχαστόν του,
 « μὲ ἐδιώρισαν ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸν γαῖθαρὸν του.» (σολ. 57)

Ὁ Νικόλας οὗτος Συμεῶνος

« μὲ τὸ αὐτὰ γαῖθουρι
 « κινῶ μίξ τῶν ἡμερῶν νὰ ἀγγῆ 'ς τὸ Μανσοῦρι...
 « ἔχοντασ προτὸν σκοπὸν τοῦ τόπου νὰ φουνίσῃ...
 « καὶ ὁ μὲν ἴδιος αὐτός, ὡς εἴρηται, καθάλα,
 « τοὶ μαῦροι δούλοι δὲ περὶ ὀπίσω του πιλάλχ.»

Ἄλλ' εἰς τοῦτο καὶ μόνον δὲν περιερίζετο ἡ πρὸς
 τοὺς ὑπηρετὰς σκληρότης· τοὺς ἠνάγκαζε νὰ ἐρ-
 γάζωνται εἰς τὸ ὑπαιθρον τοσοῦτον, ὥστε ὁ ἀτυ-
 χὴς Δημήτριος μὴ ἀντέγων, λέγει, εἰς τὸν ἥλιον
 καὶ τὸν κάματον,

« διόλου ἀποκάμω
 « καὶ ὡς νεκρὸς ἀπλώθηκα εἰς τὸ χωρὶν χάρμη.»

Ἀσθενήσαντα οὕτω ὁ κύριός του ἀναχωρῶν τὸν
 παραιτεῖ ἀν' μιᾶ Ἀρειανῶ οἰκίᾳ.»

ὅπου μιᾶ τῶν ἡμερῶν πλὴν μετὰ μῆνα ἓνα.»

εἰς ἓκ τῶν συνδούλων του τὸν ἀνευρίσκει κατὰ
 τύχην καὶ τῷ δίδει « τὴν ἐπιστολὴν πρώτην τοῦ
 πατρός του,» εἰς τὴν ὁποίαν ὁ νοσταλγὴς καὶ
 συγκεκριμένως ξένος ἀποκρίνεται ἀμέσως, ἀπο-
 σιωπῶν ὅμως τὰ τῆς ἀσθενείας καὶ τὴν ἀνέχειάν
 του, διὰ νὰ μὴ λυπήσῃ τοὺς γονεῖς του.

Ἐντούτοις ὁ φιλοξενῶν αὐτὸν Κόπτης τὸν πω-
 λεῖ κρυφίως

« διὰ τριακόσια γρόσια, ὡς ἔχον τὸν καύμενον
 « εἰς δύο Μωαμεθανοὺς Συρίους (Χαλεπλίτες),
 « ἀπὸ τοὺς στρατιωτικοὺς τοῦ κράζοντα ντελλέδες.»

Παραποθεῖς δι' ἐνέδρας εἰς τοὺς ἀγοραστάς
 του μεταφέρεται ὑπ' αὐτῶν, ἡμιθανὴς ἔκ τοῦ
 τρόμου καὶ τοῦ φόβου, εἰς Μανσοῦρ, ὅπου οἱ κύ-
 ριοί του προσκαλοῦν ἱατρὸν διὰ νὰ τὸν θεραπεύ-
 σῃ. Ὁ ὑπὸ σχῆμα Ἀλθανοῦ παρουσιαζόμενος ἱα-
 τρὸς οὗτος εἶναι, ὡς τοῦ θαύματος, συμπολίτης
 καὶ συγγενὴς τοῦ ποιητοῦ. Χάρης εἰς αὐτὸν σώ-
 ζεται ἔκ τῶν χειρῶν τῶν λησῶν Ντελλέδων. Ἄλλ'

ἡ διὰ τὴν σωτηρίαν του εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν
 συγγενὴ του δὲν ἐξισούται πρὸς τὴν εὐχαρίστησαν
 μετὰ τῆς ὁποίας διηγείται πῶς, χάρις εἰς τὴν
 βοήθειαν τοῦ ἱατροῦ, ἔδειρε τὸν σκληροκαρδίον
 κύριόν του Νικόλαν,

« ἔν περ εἰς κάποιον ἀγρὸν εἶχον ἀπαντήσαι
 « ἢ μὰ τί ἐτυλίαις ἰδὲ μὲ χερ', ὄχι μὲ τὸ ποδῆρι,
 « ἐμὲ γρόθους, μὲ παρόμοια, — ἀλλὰ μὲ ἓνα φικάρι.» (σ. 88)

Ἐπιστρέφας εἰς « Μέρφιδα » στοιχίζεται εἰς
 ἓνα Καρπάθιον ἔχοντα γραῖκιν θείαν κατακόιτον,
 τῆς ὁποίας τῷ ἀνατίθεται ἡ περιθαλψίς. Μὴ
 ὑπομένων τὴν ἀηδίαν τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας,
 οὔτε τὴν τραχύτητα τοῦ νέου κυρίου του, ὅστις

« ἀπὸ τὴν μύτην μ' ἔπιασε, ὡς σκύλον μ' ἐραθεύσε,
 « καὶ σήκωνε τὸ χεῖρ' μου κι' ἐπ' ἔφθανε κτυποῦσαι,»

παραιτεῖ μετὰ ἓνα μῆνα καὶ ταύτην τὴν θέσιν,
 ἀποφασίσας ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του νὰ ἐπιστρέψῃ
 εἰς τὴν πατρίδα.

Ἀναχωρεῖ λοιπὸν ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ με-
 ταβαίνει εἰς Συμύρην, τὴν ὁποίαν περιγράφει λε-
 πτομερῶς, κατὰ τὴν συνήθειάν του, ἀλλ' οὐχὶ
 κολακευτικῶς. Μεταβάλλων ὅμως γνώμην, δὲν
 ἐπιστρέφει εἰς τὰ ἴδια. Ἐξακολουθεῖ τὰς περι-
 πλανήσεις του, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἐπὶ τέλος ἡ
 τύχη θὰ τὸν εὐνοήσῃ. Ἐκ Συμύρνης μεταβαίνει
 εἰς Ἀδραμύτιον, (εὐρισκόμεθα ἡδὴ εἰς τὸν Ἀ-
 πρίλιον τοῦ 1815), εἰς Ἀδραμυτίου εἰς Κυθω-
 νίας, ἐκεῖθεν δὲ πάλιν

« ἐμπαρκαρισθεὶς εἰς μίαν
 « λεύκαν, ἔξαναμίσευσεν διὰ τὴν Ἀραβίαν.»

ἀποβιβάζεται εἰς Δαμάτι, ἔνθα μετὰ τετράμη-
 νον ὑπηρεσίαν παρὰ τινι ἀρχιμανδρίτῃ,

« γνωρισθεὶς μ' ἓνα παραβοκῆρον,
 « ὅστις αὐτοῦ ἐφόρτωνε καφέδες καὶ πιπέρι,
 « εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μέλλοντα νὰ τὰ φέρῃ,»

συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ δι' ἓξ τάλληρα νὰ τὸν πα-
 ραλάβῃ, ὡς ἐπιβάτην, καὶ ἀναχωρεῖ διὰ Κων-
 σταντινούπολιν.

Εἰς τὰ ἐπόμενα κεφάλαια περιγράφονται αἱ
 ποικίλαι περιπέτειαι τοῦ ταξειδιοῦ τούτου καὶ οἱ
 διάφοροι σταθμοὶ τοῦ περιηγητοῦ, δηλαδὴ Δε-
 μησσός, Καστελόρριζον, Μύρα τῆς Λυκίας, Ρόδος,
 Σύμη, Χίος, Τρῆς, Δαρδανέλια, κτλ. Τῆς Χίου
 ἀναγράφει λεπτομερῶς καὶ μετὰ θαυμασμοῦ τὴν
 εὐπορίαν, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν εὐνομίαν. Τὴν
 δὲ Κωνσταντινούπολιν συγκρίνει πρὸς ἀπάσας τὰς
 μεγαλοπόλεις τοῦ κόσμου, παραθέτων ἐν ὑπόση-
 μειώσει στατιστικὰς πληροφορίες, καὶ ἀναφέρων
 ὀνομαστὶ, καθὼς πάντοτε, τοὺς ἐπιστημοτέρους τῶν
 ἐκεῖ Ἑλλήνων ἀρχόντων καὶ ἐμπόρων.

Ἄλλὰ καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐξακολουθεῖ
 νὰ τὸν καταδιώκῃ ἡ τύχη. Κατ' ἀρχὰς εὐρί-
 σκει προϊστάμενον, παράλυτον καὶ τοῦτον

« καὶ ἡ μὲν συμφωνία μας ἦτο δι' ἓνα χρόνον,
 « ἀλλ' ἀντὶ χρόνον σταθῆκα ἐπὶ τὰ ἡμέρας μόνον.»

Ἦθεν προστρέχει αἰεὶς κάποιον Μεσι Ζωρζά-
 κην, Χίου,» μεσίτην, ὅστις τὸν τοποθετεῖ εἰς ἄλ-
 λην ὑπηρεσίαν ἀλλὰ δὲν βραδύνει νὰ παραι-
 τήσῃ καὶ ταύτην, καὶ ἀναχωρεῖ ἐκ Κωνσταν-
 τिनουπόλεως μεταβαίνων εἰς Μολδοβλαχίαν. Πε-
 ριγραφεὶ πάλιν τὸν δρόμον του διὰ Σαζουπόλεως,
 Καθάρνας, Κωνσταντίας, Γενίου καὶ Ἰαλαζίου,
 μέγρις Ἰασιου, ὅπου εὐρίσκει εἰς τὴν αὐλήν τοῦ
 αὐθέντου, αἰεὶς τὴν Κούρτην,» ὑπουργημα ἀξιο-
 πρεπές, τὸ τοῦ ὑποτσιμπουκτοῦ. Ἄλλὰ μίαν ἡ-
 μέραν ἀγλιστρᾷ τὸ μέστριόν του ἐνῶ ἔθετε τὸν
 ἀνθρακὰ εἰς τὸ τσιμποῦκι ἐνὸς Τούρκου,

« ἡ δὲ φωτιά πετάχτηκε 'ς τοῦ Τούρκου τὸ καθούκι.»

Διώκεται λοιπὸν ἀπὸ τὴν Κούρτην καὶ γίνε-
 ται αὐτογραμματοκίβος, πρὸς εἴκοσι πέντε γρόσια
 τὸν μῆνα, εἰς κάποιαν περιφημὴν δομνίτσαν Μα-
 ρόλαν,» σύζυγον, ὡς προσθεῖται ἐν ὑποσημειώσει,
 τοῦ μεγάλου Λογοθέτου Γρηγορίου Στούρτζα.

« Πλὴν ἓνα χρόνον μοναχὰ αὐτοῦ εἶχε καθίσει,
 « ἔπειτα δυσχερῆσθεὶς εἶχεν ἀναχωρήσει.»

Τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1816 ἐπιβιβάζεται εἰς
 ἐν βρῆκιον διὰ Τριέστι, συμφωνήσας τὸν ναῦλον
 του «διὰ φλωρία ἕξι.»

Νέα πάλιν «περιγραφεὶ τὸν δρόμον τοῦ ξένου
 ἐμοῦ ἀπὸ Τεπερίγον, Ναυαρίνου, Κορφοῦς καὶ ἐρ-
 χομὸς μου εἰς Τριέστι.» Εἰς τὴν πόλιν ταύτην
 βλέπει κατὰ πρῶτον τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τῆς
 δυτικῆς Εὐρώπης, ἀλλ' ὡς φαίνεται, εἴτε ἐκ
 τύχης, εἴτε ἐκ προθέσεως, εἴτε ἐνεκα κακῶν
 σχέσεων, μίαν μόνην φάσιν, οὐχὶ τὴν καλλιτέ-
 ραν, τῶν ἠθῶν καὶ ἔθιμων τούτων ἔλαβεν ἀφορ-
 μὰς νὰ σπουδάσῃ, ἐκθέτει δὲ γυμνῶς καὶ ἀφελῶς
 τὰς ἐντυπώσεις του. Σκανδαλισθεὶς ἐξ ὧν εἶδεν,
 ἀηδιᾶσας τὰ τῆς Δύσεως, ἀναχωρεῖ ἐκ Τριεστίου
 τὴν 30ὴν τοῦ Ἰανουαρίου, ἐπιστρέφων καὶ πάλιν
 εἰς Τουρκίαν διὰ Ραγούζης, Αὐλιάνος, Ζακύνθου,
 καὶ Μυκάδου. Εἰς Σάμον ναυαγεῖ, μόλις διασω-
 θεὶς μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν, καὶ ἐντεῦθεν
 ἀρχίζει νέα πάλιν ὁδύσεια.

Ὁ ναυαγὸς συμφωνεῖ μετὰ δύο ἐκ τῶν διασω-
 θέντων συνοδοιπόρων του

« μετ' ἔρκου, δεῖ πάντοτε μαζί νὰ παρατώμεν,
 « καὶ ὅπου καταστήσωμεν νὰ μὴ τεχωρισθῶμεν.»

Ὁ εἰς ἓκ τῶν συντρόφων του,

« μὲ τὸ νὰ εἶχε κάνει
 « εἰς στεπαρλίαν, πρὸβαλε τὸν ἱατρὸν νὰ κἀνῃ, —
 « ὁ δεύτερος δὲ ἔστωντας νὰ ἔχῃ εὐφωμίαν
 « ἐπρόβαλε τὸν μουσικὸν νὰ κἀμ' εἰς ἐκκλησίαν, —
 « ἐγὼ δὲ, εἰς τ' ἀφάθητον ὡς ἂν τι παραπάνω,
 « ἐπρόβαλα ἐπάγγελμα τὸν δόκαλον νὰ κἀνω.»

Ἡ ἐφεξῆς περιοδεία τῆς σοφῆς τριάδος ἀποτε-
 λεῖ τὸ διασκεδαστικώτερον τοῦ ποιήματος μέρος.
 Ἀπὸ Ἐφεσον εἰς Θεῖρα καὶ εἰς Παϊνδοῦρι καὶ
 Μυρίναν καὶ Μαγνησίαν καὶ Σιάρδεις καὶ Ἄλ-
 λάχ Σιέρι, περιέρχονται οἱ τρεῖς τυχοδιώκται

τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, θεραπεύοντες ἀστέλι τῷ
 τρόπῳ ἀσθενεῖς Μολλίδες καὶ Καρτίνας, χωρὶς
 νὰ παραμελῇ ὁ ποιητὴς τὰς συνήθειας γεωγραφι-
 κάς καὶ στατιστικὰς πληροφορίας, ἀντιγράφων
 ἐνίοτε καὶ αὐτὰς ἐπὶ τὰς ἀρχαίας ἐπιγραφάς.

Ἄλλ' εἰς τὸ Ἄλλάχ Σιέρι ὁ εἰς ἓκ τῶν συντρό-
 φων δολοφονεῖται ὑπὸ Τούρκων, ὁ δ' ἕτερος ἀσθε-
 νήσας ἀποβιθίσκει, καὶ μένει ὁ ποιητὴς μόνος εἰς
 τὰ ξένα,

« ὅπου ἕτερον ἐμὲ γλωσσὸν δὲν ἔχει μήτε ἓνα.»

Ἐξακολουθεῖ ἐντούτοις ἐκαὶ μετεργόμενος τὸν ἱα-
 τρὸν διότι, καθὸ ἐπικερδέστερον, εἶχον ἐπὶ τέλος
 ἀποφασίσει καὶ οἱ τρεῖς νὰ προτιμήσωσι τὴν ἐξά-
 σκασιν τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου, τοῦ χρηματι-
 σάντος εἰς σπετζαρίαν, μεταδιδώσαντος τὰς γνώ-
 σεῖς του εἰς τοὺς δύο συντρόφους του. Ἄλλ' ὁ
 Μολλᾶς τοῦ χωρίου ἀγαπήσας τὸν ψευδοῖατρὸν
 προσπαθεῖ νὰ τὸν κατηχήσῃ. Μέγας ὁ κίνδυνος
 διὰ τὸν Θεατταλομάχητᾶ, ὅστις δὲν ἔχει τὴν
 ἐλαχίστην διάθεσιν νὰ γείνη Μωαμεθανός. Δρα-
 πετεύσας ἐκεῖθεν μεταβαίνει εἰς Ἀζάρι, κινδυνεύει
 δὲ καθ' ὅδον τὰ δολοφονηθῆ. Μετὰ νέας πάλιν
 καὶ πολλὰς περιπλανήσεις καταλήγει εἰς Πέργα-
 μον, ὅπου

« ἐκόνεφεν εἰς ἓνα συντοπίτην,
 « Ἀλέκον ὀνομαζόμενον, μπικῆλην φαριότην,
 « αὐτίως καὶ ἡ σύζυγος, ὀνόματι Σοφία,
 « μοῦ ἦτον συντοπίτισσα κάκιστη ἡ ἀθλία.»

αὐτὴ περιθάλλει φιλοφρόνως τὸν ξένον, ἐνθου-
 μένη τὴν πατρίδα. Ἐκ Περγάμου, διερχόμενος
 διαφόρους ἄλλας κωμοπόλεις, μεταβαίνει εἰς
 Προσαν καὶ εἰς Νίκαιαν, ἐνθὰ ἔχονεν «περιγρα-
 φὴν ἀξιολύπητον τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως
 αὐτῆς.» Εἰς Νικομήδειαν εὐρίσκει ἓνα παραφέν-
 τιν Ἰορδάνην,

« πραγματευτὴν Γαλικινόν, τούτῳσι Καραμάνην,»

καὶ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ νὰ τὸν συνοδεύσῃ ὡς ὑ-
 πηρετὴς εἰς Βαγδάτιον. Ἄλλὰ καθ' ὅδον τὸ κερ-
 θάνιον προσβάλλεται ὑπὸ ληστῶν εἰς τὸ Καμθού-
 σιον ὄρος, ὁ δὲ Ἰορδάνης ἀποβιθίσκει εἰς Ἄγκυ-
 ραν, καὶ ὁ ἀτυχὴς ἀκόλουθός του ἀποφασίζει νὰ
 ἐπανέλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Διέρχεται τὸ
 Κοῦζιον, τὰς Κολοσσάς, τὴν Κόζικον καὶ φθάνει
 ἐπὶ τέλος εἰς Κωνσταντινούπολιν, στερεὰν ἔχων
 ἀπόφασιν νὰ ἐπιστρέψῃ ἐπὶ τέλος ἐκεῖθεν εἰς τὴν
 πατρίδα του. Ἄλλὰ καὶ πάλιν καταπιέθεται
 ἀπὸ ἓκ «συγχωριανόν του»

« πῶς τάχα εἶναι ἐντροπή, τόσον καιρὸν 'ς τὰ ξένα
 « λείποντες, καὶ νὰ πάγωμεν μὲ χέρια σταυρωμένα.»

Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐντροπῆς, τίθεται ἔκ νέου εἰς
 κίνησιν καὶ ἀναχωρεῖ δι' Ὀδησσόν, ὅπου φθάνει
 μετὰ ἕξ ἡμερῶν πλοῦν. Ἐνταῦθα, μεταξὺ κειμέ-
 νου καὶ ὑποσημειώσεων, ἔχομεν λεπτομερεῖς πο-
 λιτειογραφικὰς εἰδήσεις περὶ Ὀδησσαῦ ἰδίως καὶ
 τῆς ὅλης Ῥωσίας ἐν γένει, ἐν τέλει δὲ κατὰ-

λογον όνομαστικόν πάλιν των τε όμογενών έμ πόρων

« και των άνωματιών, Ρωμαίων δέ, εις όλην τήν της Ρωσίας έκτασιν και εις αυτήν την πόλιν.»

Ο ποιητής δέν διέμεινε εις Όδησσόν, άλλ' έγένητο παιδαγωγός εις Βουλγαροχώριόν τι των περιχώρων, όπου έρωτεύετο την Σουλτάναν, θυγατέρα ενός των προστώτων. Τό επίλοιπον του ποιήματος άφιερώνται εις τους άναλάτους έρωτάς του. Ο προστός δέν συγκατατίθεται κατ' άρχάς εις τό συνοικέσιον, άλλ' επί τέλους ένδίδει συμμορφούμενος προς την έπιθυμίαν της θυγατρος και της σύζυγου του, ητις κλίνει προς τον ξένον. Άλλ' έν τώ μεταξύ ό έρωτόληπτος Ουιταλομάγνης επέζητησε και εύρεν εις την βρακοποσίαν την παραμυθίαν των αισθηματικών περιπετειών του. Ούτω δέ, έν μέθη διατελών, προσβάλλει τον μόλις δυσωπηθέντα προσετώτα και εξαγειρει την όργήν του. Τό συνοικέσιον ματαιούται. Οί δύο έρωτευμένοι άποφασίζουν να δραπέτεύσων, άλλ' και τό σχέδιον τούτο άκοιτυγχάνει, ό δέ ποιητής φεύγει μόνος παραιτών την Σουλτάναν και παρηγορών αυτήν μακρόθεν « με ραβασάκια» και στεναγμούς. Ήτο άρα γε άξία λύπης ή Σουλτάνα μή γενομένη σύζυγός του; Ήσως ήτο τυχηρά άποχωρισθείσα έν κειρώ έρωστού, ούτινος ή άστικος και άνόητος διαγωγή καθ' όλον τον βίον του, και κατά την περιόδον έπι του έρωτός του, έδικαίου πληρέστατα τους διαταγμούς του Βουλγάρου προσετώτος.

Ο επίλογος είναι κραίνεις προς τους άνωγώστας να μή ξενιτεύωνται και περιγραφή των δεινών της ξενιτείας.

« Ήού, αυτήν την προκοπήν άπέκτησα 'ς τό ένα!»

Δέν επιλέγει όμως όποιαν προκοπήν απέκτησε μετά την εις την πατρίδα έπάνοδον. Κατ' εκείνην την εποχήν ήρχιζεν ή Ήπανάστασις, άλλ' άμφιβάλλομεν αν έσυρε και ούτος τό ζήφος υπέρ πίστεως και πατρίδος ή προγενεστέρα ζωή του δέν παρέχει τεκμήρια ήρωικών τάσεων. Ναί μόν, μεταξύ των μέσων εις όσα κατ' άρχάς προσέφυγεν όπως διασκεδάση τον έρωτικόν πόνον του, άνάγκησιν δηλαδή, ψάλλομεν,» κτλ αναφέρει και άσματα

« κάποια της πατρίδος να στείψη την ένθύμησιν των εν της κρασίδος,»

άλλ' εις τούτο περιορίζεται ή επί της ψυχής του επίδρασις των πατριωτικών του καιρού εκείνου ποιημάτων. Και ότε δέ ό φίλος και συμπολίτης του Πούρας, ένθουσιών, άναγγέλλει ότι άπεκαλύφθη εις Όδησσόν

« του Ρήγα τό μυστήριον της Ήρας πατρίδας,»

και τον προτρέπει να συνακολουθήση μετ' αυτού όσους έτοιμάζονται « να κινήσουν,» ό ήμέτερος

ποιητής μένει άνάληγτος. Πώς, λέγει, πώς να συντρέξω,

« πώς να σταθώ επί μου, « άρου δέν έπιασα ποιή άρμα 'ς τό χερί μου;»

Εις μάτην ό Πούρας προσπαθεί να έμπνεύση εις αυτόν τον πατριωτισμόν υπό του όποιου φλέγεται, εις μάτην επικαλούμενος τά όνόματα του Λεωνίδα, του Περικλέους, έρωτ'α

« τί μάς χριάζεται ζωή χωρίς έλευθερίαν;»

ό έραστής της Σουλτάνας ημολογεί άφελώς ότι δέν ήτο έπιδεκτικός τοιούτου ένθουσιασμού.

« Άγκαλι και από αυτά έγώ μόν δέν ήσθάνην « Κανένα ένθουσιασμόν, μάστιγα επικράτησιν.»

Και άνωχαιρεί ό Πούρας μόνος όπως άγωνισθή τον ιερόν άγών, ό δέ Δημήτριος Παπαΐ Νικολάου μένει εις τό παρ' την Όδησσόν Βουλγαροχώριον, πλησίον της Σουλτάνας. Άλλ' άρου δέν ένεφορείτο αισθημάτων ήρωικών, τώ όφειλεται τουλάχιστον έπαίνος ότι δέν ήθέλησεν ως προς τούτο να εξαπατήση ούτε αυτόν ούτε τους άναγνώστας του. Προτιμητέα χιλιάκις ή ειλκιρνειά του από την ψευδή επίδειξιν άρετών άνωπάρχτων. Ο πτωχός ποιητής παριστ'ά έαυτον ήτοις είναι και μάς δίδει ό,τι έχει. Δέν δικαιούμεθα να άπικητήσωμεν πλειότερον παρ' αυτού.

Δ. ΒΙΚΒΛΑΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΡ ΕΛΛΗΣΙΝ

[Συνέχεια. Βλ. σελ. 182]

Της Αθηνάς την έκδοσιν ή μόν Μ. Παρνεκας άνέγραψεν εις τά 1808, ό δέ μαρκήσιος de St-Hilaire εις τά 1818, άμφότεροι πλημμελώς, μόνος δέ ό Α. Π. Βρετός όρθώς άνέγραψε τά κατ' αυτήν, σημειώσας, « Αθηνα, ή εφημερίς φιλολογική, επιστημονική, πολιτική και έμπορική υπό της εταιρείας της Αθηνάς. Έν Παρισίαις έν τή τυπογραφία του Ι. Μ. Έβεράρτου εις 8» (Νεοελ. φιλ. τ. β' σ. 202) Τούτο άποδεικνυται εξ αυτής της περι έκδόσεως της Αθηνάς άγγελίας έχούσης ώδε

« Φιλόμουσοι όμογενείς Ήλληνες,

« Αφ' ου τό Έλληνικόν γένος ήρχισε να αισθάνεται την κατ'αστάσιν του, σπεύδει άκατακτώνστας να την θεραπεύση, και να άνακτήση, όσον δύναται, τάς προγονικάς άρετάς του. Μάρτυρες τά εις διάφορα μέρη νεοσυστηθέντα σχολεία ή φροντίς περι την εκλογήν των όσων μέλλουσι να σχολαρχώσων εις ταύτα διδασκάλων. Μάρτυρες οί νέοι Ήλληνες, διεσπασμένοι εις τάς περίφρανστέρας της Ευρώπης μητροπόλεις, και σπουδάζοντες με εύγενή φιλοτιμίαν να μεταφέρωσιν έκα-

στος όποιονδήποτε κόσμον εις της φιλάτης πατρίδος την γύμνωσιν, από τους μεγάλους και λαμπρούς της Ευρώπης θεακρούς, των όποιων τά κεφάλαια χρεωστώνται εις την Έλλάδα. Μάρτυρες οί ποιμενάρχαι μετ' του ιερού κλήρου, των όποιων ό ένθεος ζήλος, και αι προς τον πατέρα των φωτων εύχαι άποθλέπουσιν εις τον φωτισμόν του λογικου των ποιμνίου. Μάρτυς και ή προθυμος χορηγία των φιλογενών μας έμπόρων, από των όποιων την αγαθοεργίαν ή πατρίς Έλλάς έλπίζει πολλά περισσότερα. Έν ενί λόγω, εις παντός Έλληνος ψυχήν ήρχισε να αναρριπίζηται ό της φιλομαθείας σπινθήρ. Όλων αι βουλαι τείνουσιν εις αυτόν τον σκοπόν: έκαστος εργάζεται τό αγαθόν, και συνεργεί εις τό καλόν, έπιθυμεί την βελτίωσιν του γένους και εύχεται τον φωτισμόν του.

« Από τοιούτον πατριωτισμόν, και ταιαυτα έλληνικά φρονήματα κάτοχος ή εταιρεία μας, άγγέλλει εις τους όμογενείς έργον κοινωφελές, και δυνατόν να επιταχύνη την άπόλαυσιν του σκοπούμενου κοινου αγαθου. Αι καθημεριναι μας συζητήσεις και σκέψεις περι του τί δύναται να διεγείρη την φιλομαθειαν του γένους, και να αυξήση τάς γνώσεις πάσης τάξεως ύποκειμένων, μάς παρέστησε περιοδικής τιнос εφημερίδος την χρείαν. Πολλοί των πεπαιδευμένων ευρωπαίων, και μάλιστα ό φιλέλλην και φιλόμουσος κ. Φερμίνος Διδότας, έπήνεσαν τον σκοπόν μας, και με την φιλοσοφικήν των φιλανθρωπίαν μάς έπεδαψίλευσαν, όπως ή βαθεία των κρίσεως και ή παιδεία τους υπαγόρευσαν συμβουλάς, και μάς εύκόλυναν τά εις τον σκοπόν μας επιτήδεια μέσα.

« Και ότι μόν τό γένος έγνώρισε μέχρι τουδε τό προξενούμενον. όφελος από τας εφημερίδας, εις τούτο κάνεις και από τους όποιων φρονούντας δέν δύναται να άμφιβάλλη ή προθυμία, με την ύπαικν τας ύποδέχεται, και ή σπουδή, με την όποιαν τας άναγινώσκει, δεικνύουσι πραγματικώς ότι τό γένος είναι καταπεισμένον περι της από τούτων όφελείας. Διά τούτο μυρίων έγκωμίων άξιος είναι ό σοφολογιώτατος και σεβάσμιος Ανθίμος Γαζής. Άξις και οί διαδεχόμεντες αυτόν κ. έκδόται του Λογιου Έρμου άξιος και ό έλλόγιμος και φιλογενής έκδότης του Αγγελγράφου.»

« Άλλ' άρα γε ήθελεν είσθαι εύκατόν δια τό άναγεννώμενον πανελλήνιον, εάν τις ήναγκάζετο να καταπέση, ότι ό πληθυσμός των καλών έχει και επακόλουθα όφελιμώτατα; Έάν ό Α. μας Έρμης και ό Τηλέγραφος ήσαν άρκετοι να χωρέσουν, ότι καλόν και λόγου άξιον είναι και γίνεται, ματαια ήθελε φανήν ή τοιαύτη επιχείρησις. Τό πλήθος όμως των εφημερίδων, αι όποιαι καθ' έκαστην εκδίδονται εις τά σοφά της Ευρώπης έθνη, μάς πληροφοροϋσι τό εναντίον. Εις την λαμπράν και σοφήν των Παρισίων πόλιν εκδίδεται καθ' ήμέραν εφημερίς ιδιαιτέρα εις καθέν ει-

δος επιστήμης και τέχνης, και τό όποιον εις ήμας θέλει φανή θαυμαστόν, πολλαι ταύτοχρόνως δια τό αυτό είδος. Από τούτας όλας και από τας των άλλων γενών θέλει κοσμιόσθαι και ή ιδική μας Αθηνα, όνομα, τό όποιον έλαβον από ήμας οί ευρωπαίοι εις την εξέχουσαν των εφημερίδων των, και τό όποιον δικαιοτέρα ήμπορούμεν να δώσωμεν ήμεις εις την ιδικήν μας.

« Η Αθηνα μας θέλει περιέχει φιλολογικας, επιστημονικας, πολιτικας και έμπορικας άγγελιας εν συντόμω παν ό,τι εις την παρούσαν κατ'αστάσιν του γένους άρμόδιον να άπαρυσθώμεν δύναμεθα από την σοφήν Ευρώπην μεταξύ τούτων θέλου προθυμώς καταχωρίζεσθαι, όσα ή μεταφράζου ή συγγράφου περιεργα και όφελιμα οί σπουδαίοι όμογενείς. Περισσότερο να εκτεινώμεθα συριστώντες τό άπ' αυτής όφελος, βλέπομεν, ότι είναι περιττόν. Αφίνομεν να τό εκτιμήσουσιν οί φιλόμουσοι άναγνώσται.

« Η εφημερίς μας θέλει εξακολουθεϊ να εκδίδεται εις χαρακτήρας και χάρτην ως οί άνα χειρας. Δις του μηνός θέλουσι στέλλεσθαι άνα δύο τετράδια. Η τιμή, δια τας άδράς του τύπου των Παρισίων και της άποστολής διαπάνας, διορίζεται έτησίως φράγκα 40, των όποιων τό τεταρτημόριον θέλει πληρόνεσθαι άνα τριμηνίαν μετά την παραλαβήν των τετραδίων. Παρακαλούμεν τους φιλόμουσους όμογενείς να εύκόλυνωσιν την διάδοσιν του τοιούτου καλου με την γενναίαν των συνδρομήν παρακαλούνται δε να αναλάβωσι την επιτροπήν της καταγραφής οί κύριοι...

« Η εταιρεία μας συγροτείται από μέλη, τά όποια προς τοις άλλοις, και ειδήμονα και των φιλολογιότερων και κλασικωτέρων της Ευρώπης γλωσσών, διατριβάντα εις πολλά της Ευρώπης μέρη, δύναται να ύποσχεθώσι την όσον ένδέχεται ενός τοιούτου επιχειρήματος τελειοποίησιν.

« Τά όνόματα των συνδρομητών θέλουσιν διευθύνεσθαι εις Παρισίους παρ' τή τυπογραφία Μ'. Firmin Didot, rue Jacob, n° 24.

« Παρακαλούνται δε οί επιστάται να επιμεληθώσι την άποστολήν των καταλόγων των συνδρομητών περι τάς άρχάς ή τά μέσα του δεκεμβρίου μηνός, δια να γένη ή έναρξις της εφημερίδος μας με την άρχήν του νέου έτους. Έν Παρισίαις τή 16. Σεπτεμβρίου 1818. Οί έκδόται Χριστόφορος Σ. και Θ. Ρ. και Ι. Ε. και Δ. Σ.»

Και τοι οί τακτικοί της Εστίας άναγνώσται εκ της άναγνώσεως της εν τώ 5 τώμω αυτής (σ. 249) υπό την επιγραφήν, « Έλληνες έορτάζοντες τό πάσχα εν Παρισίαις, έν έτει 1819 » δημοσιευθείσης συγκοινωνιακής περιγραφής, έσχημάτισαν πάντως ιδέαν περι του ύφους της εφημερίδος ταύτης, ουχ ήττον μετηνέγκαμεν και την άγγελίαν, δι' ής οί της Αθηνάς ιδρυται προανήγειλαν την έκδοσιν αυτής, να τό μόν παράσω-

μεν αυτοις ασφαλέστερον γνώμονα εκτιμήσεως, το δε εξηγήσωμεν τους λόγους του βραχυβίου της Αθηνᾶς, ὅπερ ὑπέδειξε μὲν ὁ Α. Π. Βρετὸς (Νεοελ. φιλ. τ. β' σ. 202), σημειώσας, «τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐξεδόθησαν μόνον ἑξ τετράδια, τὸ μὲν ἄ κατὰ τὴν 28 φεβρουαρίου, καὶ τὸ β' κατὰ τὴν 15 μαΐου,» ἀλλὰ δὲν διεσαφήνισε καὶ τὰς αἰτίας αὐτοῦ.

Ἡ εὐμοιρήσαντες νὰ ἴδωμεν, ἔστω καὶ ἐν τετραδίοις τῆς Αθηνᾶς, δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν, ἐπὶ τῶν γραφομένων αὐτῆς στηριζόμενοι, ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τοῦ πνεύματος τοῦ διήκοντος ἐν τοῖς τετραδίοις αὐτῆς ἀπορῶντες ὅμως εἰς τὰς ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἀγγελίᾳ ὑποτυπούμενας ἰδέας, πιστεύομεν ὅτι δὲν ἀφιστάμεθα τοῦ ἀληθοῦς, ἰσχυρίζόμενοι ὅτι διὰ τῆς Αθηνᾶς συγκριμένοι πως ἰδέαι περὶ ἔθνικῆς συντάξεως καὶ πολιτικῆς καὶ ἀκέραιας ἤρξαντο νὰ ἐγκαταστραφῶνται παρὰ τῆ ὁμογενεῖ δημοσίᾳ, εἰς οὗ τὰ ὅσα ἤρχισαν νὰ ἀντηχῶσι λέξεις, λησμονηθεῖσαι ὑπὸ τῆς γεγραμμένης Βυρώπης, καθορίσας μετ' ἐκπλήξεως τοὺς πῶς ἀποκαλούμενους Γραικοὺς, ἀναλαμβάνοντας τὴν γνησίαν αὐτῶν ἔθνικὴν προσηγορίαν τοῦ Ἑλλήνος, σκαπτομένους περὶ ἀναγεννήσεως, ὁμιλοῦντας περὶ πατριδος, λυπούμενους διὰ τὴν γύμνωσιν αὐτῆς, καὶ ἐργαζομένους διὰ τὴν παλιγγενεσίαν τῆς.

Ἡ πολιτεία αὐτῆ τῆς Αθηνᾶς ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς τότε αὐστριακῆς λογοκρισίας, ἥτις, δουλεύουσα ὑπὸ τῆς θεοκρατικῆς ἀρχῆς τῆς ἱερᾶς λεγομένης συμμαχίας, ἐξηγεῖτο ὀργίως κατὰ πάσης λαλιῆς φωνῆς, πολλῶν δὲ μάλλον, ὅταν αὐτὴ ἀνεδίδοτο ἐκ δουλεύοντος λαοῦ, ἐπιεμένου ἀναγέννησιν. Ὅθεν ἅμα τῇ ἐκδόσει τῶν πρώτων ἀριθμῶν τῆς Αθηνᾶς, ἐκινήθη κατ' αὐτῆς ἡ αὐστριακὴ λογοκρισία, καὶ ἀπηγόρευσε τὴν εἰς τὰς αὐστριακὰς κτήσεις εἰσοδὸν τοῦ φύλλου τούτου.

Ναὶ μὲν οἱ τούτου ἐκδοταί, παρκαπονομένοι ἐπὶ τῇ ἀπαγορεύσει ταύτῃ τῇ καταργούσῃ τὰ τῆς συντηρήσεως τοῦ φύλλου αὐτῶν μέσα πρὸς ἄλλοις ἔγραφοι, «... ἀλλ' εἰς τοῦτο (τὴν τῆς Αθηνᾶς ἀπαγόρευσιν) ὑποπτευόμεθα ὅτι συνεισέφερον αἱ βαδιουργίαι μισοκάλων τινῶν...» ἡ γόμεθα ἐν τοσούτῳ νὰ μὴν ἦσαν Ἕλληνας οἱ τοιοῦτοι μισοκάλοι καὶ παρκαλοῦμεν τὴν ἐν Βιέννῃ φιλόμουσον τῶν ὁμογενῶν ἀδελφότητα νὰ λάβῃ φροντίδα εἰς τὴν ἀταξίαν ταύτην, ἥτις πρέπει νὰ κινήσῃ τὴν προσοχὴν των, διότι γίνεται κατ' ἀρέσκειαν δύο ἢ τριῶν, οἵτινες, βέβαιαι εἰς τὴ κινήματα των κατὰ τῆς Αθηνᾶς, ἔχουσι τὴν ἀνδρείαν νὰ εὐχρηθῶσι τὴν καλὴν προκοπὴν ταύτης καὶ στερέωσιν,» δι' ὧν ὑπανίστασθον τοὺς περὶ τὸν Λόγιον Ἐρμού, ὡς προκαλέσαντας τὸ κατὰ τῆς Αθηνᾶς μέτρον τῆς αὐστριακῆς κυβερνήσεως καὶ μὲν τὴν μομφὴν ταύτην ὑπεστήρι-

ξέ πως καὶ ἡ Καλλιόπη, δι' ὧν ἐν τῷ ἴσ' αὐτῆς ἀριθμῷ ἔγραψεν, ἰσχυρίζομένη ὅτι οἱ ἐκδοταί τοῦ Λογίου Ἐρμού ἰπάσχισαν ἀμέσως καὶ ἐμέσως νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἐκδοσὴν πολλῶν ὠφελίμων συγγραμμάτων τῶσον περιοδικῶν, καθῶς καὶ διδασκτικῶν ἀλλ' ἢ ἀναγκάστεις μὲν ἢ οἱ ἐκδοταί τοῦ Λογίου Ἐρμού ἀπέκρουσαν τοὺς ὑπανιγμούς καὶ τὰς μομφὰς ταύτας, ὡς καὶ τὸ εὐκρινές τῶν εὐχῶν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Αθηνᾶς, διατυπωθεῖσῶν οὐ μόνον ἐν τῷ Λογίῳ Ἐρμῷ (φυλ. τῆς 15 ἄπριλ. 1819) ἀλλὰ καὶ ἐν ἐπιστολῇ ὀλίως ἰδιωτικῇ (ἴδε τὴν ἀπὸ 16 μαρτίου 1819 ἐπιστολὴν τοῦ Θ. Φαρμακίδου καὶ Κ. Κοκκινάκη πρὸς τὸν ἐν Παρισίους Νικολόπουλον ἐν σ. 609 τοῦ β' τ. τῆς Ἐστίας) πειθοῦσιν ἡμᾶς, ὅτι τὸ ἀσύμφωνον τῶν πολιτικῶν δοξασιῶν τῶν ἀναπτυσσομένων ἐν τῇ Αθηνᾷ πρὸς τὰς θεωρίας τῆς τότε αὐστριακῆς πολιτικῆς ἐπέσπασε κατὰ τῆς ἐφημερίδος ταύτης τὸ αὐστηρὸν ἐκείνου μέτρον, τὸ ἀποσβέσασαν συντόμως τὴν λυχνίαν τῆς Αθηνᾶς δι' ἑλλειψιν ἐλαίου.

Ὁ μαρκήσιος de St-Hilaire, ἀγνωστὸς πῶς στηριζόμενος, θέλει ἀρχισυντάκτην τοῦ φύλλου τούτου τὸν ἐξ Ἀνδριτζαίνης μὲν καταγόμενον, ἐν Σμύρνῃ δὲ γεννηθέντα Κωνσταντῖνον Νικολόπουλον, οὗ τὸ πανομοίωτον τῆς ὑπογραφῆς μετὰ συντόμων βιογραφικῶν σημειώσεων ἐδημοσίευσεν ἡ Ἐστία ἐν σ. 593 τοῦ β' αὐτῆς τόμου· δι' ἰσχυρισμὸς ὅμως οὗτος τοῦ μαρκησίου ἐλέγχεται ἀνακριθῆς. Ἐάν ὁ Νικολόπουλος ἦν ὄντως ἀρχισυντάκτης τοῦ φύλλου τούτου, ἐν στεναίᾳ πρὸς τοὺς ἐκδοτὰς τοῦ Λογίου Ἐρμού σχέσειν εὐρισκόμενος, καὶ εἰς τῶν συνέργατῶν αὐτοῖς τυγχάνων, ὅς ἐσπευθεὶ πάντως νὰ δημοσιεύσῃ ἐν καιρῷ τὴν περὶ ἐκδόσεως τῆς Αθηνᾶς ἀγγελίαν διὰ τοῦ Λογίου Ἐρμού, καὶ δὲν θῆ διεκράτει αὐτὴν ἐξάμνηον σχεδὸν ὅλον, ὅπως παραδίωσῃ αὐτὴν εἰς τὴν δημοσιότητα μετὰ τὴν ἐκδοσὴν τῆς Αθηνᾶς (ἴδε τὴν ἀνωτ. μνημονευθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ Θ. Φαρμακίδου καὶ Κ. Κοκκινάκη) ἀκριβεστέρην ἄρα ἠγοῦμεθα τὴν πληροφορίαν τοῦ Α. Π. Βρεττοῦ, γράφοντος, «συντάσσεται αὐτῆς ἡσαν διάφοροι νέοι Ἕλληνες, μαθητεύοντες ἐν Παρισίους,» ὅπερ θεβαιούσι καὶ τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῶν ὀνομάτων, τῶν ἐν τῇ ἀγγελίᾳ τεθέντων.

Συγγρόνως τῷ 1819 καθιδρύθη ἐν Παρισίους ἡ «Μέλισσα», ἡ ἐφημερίς ἑλληνικὴ ἐκδομένη ὑπὸ Σ. Κόνδου Κερκυραίου, ἰππέως τοῦ τάγματος τῆς τιμῆς, πρώην κριτοῦ καὶ μέλους τῶν τῆς Κερκύρας ἀρχείων. Ἐν Παρισίους ἐκ τῆς τυπογραφίας τοῦ Α. Βοβίου,» εἰς σχῆμα δ. Καίτοι δ' ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ αὐτῆς ἀνεγίγσκοντο, «τὸ περιοδικὸν τοῦτο σύγγραμμα ἐκδίδεται τρίς ἢ τετράκις τοῦ ἐνιαυτοῦ διὰ συνδρομῆς ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων, νέετός τοῦ 1819 δὲν καταρθώθη ἀλλ' ἢ ἐκδο-

αις ἐνὸς φυλλαδίου ἐξ 112 σελίδων τῷ ἐπομένῳ 1820 ἔπει τῇ συμπράξει «Ἀγαθόφρονος Λακεδαιμονίου, πολίτου τῶν Παρισίων,» ὑφ' ὃ ψευδώνυμον κατὰ τὸν Α. Βρεττὸν ἐκρύπτετο ὁ μνημονευθεὶς Νικολόπουλος, ἑτέρου φυλλαδίου, ὅπερ ὡς συνέχεται τοῦ προηγουμένου δὲν ἔφερε νέαν σελίδωσιν, ἀλλὰ συνεχίσασθον τὴν τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου, ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 113 καὶ προχωρήσαν ἄχρι τοῦ 242. τῷ 1821 τῇ συμπράξει μὲν καὶ πάλιν τοῦ Ἀγαθόφρονος, διαπίνῃ δὲ αὐτοῦ γενναιοτάτου καὶ εὐκρινεοῦς αὐτοῦ φίλου κυρίου Φιλκρέτου Μετριοφρονίδου, διδασκάλου τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας κλπ.» ἐξεδόθη γ' τεύχος, οὐτινος ἡ σελίδωσις ἀρχεται ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 243 καὶ προχωρεῖ μέχρι τοῦ 339. Ἐκαστον τῶν τευχῶν τούτων οἰοεὶ ἐμβλημα, πρὸς τῷ ἐκτυπώματι μελίσεως ἐκτετυπωμένα φέρει τὰ ἐπέμμενα λόγια τοῦ Μ. Βασιλείου πρὸς τοὺς νέους, «καὶ μελίσει οὔτε ἄπαι τοῖς ἀνθεσι παραπλησίως ἐπέρχονται, οὔτε μὲν οἷς ἂν ἐπιπτώσιν ὅλα φέρειν ἐπιχειροῦσιν· ἀλλ' ὅσον αὐτῶν ἐπιτήθειον πρὸς τὴν ἐργασίαν λαβοῦσαι, τὸ λοιπὸν χαίρειν ἀφήκων.»

Περὶ τοῦ Μουσείου γινώσκωμεν ἐξ ἀνακοινώσεως ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11 Αὐγούστου 1859 τοῦ ἐν Τριπόλει Α. Κ. Πικραζαφειροπούλου πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς Πατρίδος, ὅτι ἐξεδόθη ἐν φυλλαδίῳ αὐτοῦ τῷ 1819· ἴδου τί περὶ τούτου ἐπὶ λέξει ἀναγινώσκωμεν, «Μουσείον· ἡ ἐφημερίς ἑλληνικὴ, φιλολογικὴ, ἐπιστημονικὴ καὶ τεχνικὴ, ἐκδομένη ὑπὸ Παναγιώτου Ἰωαννίδου· φυλ. Α' ἐν Παρισίους ἐκ τῆς τυπογραφίας Α. Βελῆ 1819. Ἀγνωστὸν ἐάν ἐξεδόθησιν καὶ ἕτερα φυλλαδία.» (Πανδ. τ. Ι σελ. 260).

Τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἰριδος, περὶ ἧς οὐδεὶς ἄχρι τοῦ νῦν λόγον ἐποίησατο, πληροφοροῦμεθα ἐκ τοῦ Λογίου Ἐρμού, οὐτινος ἐν φυλλαδίῳ τῆς 15 ἄπριλιου 1819 ἀναγινώσκωμεν τήνδε τὴν προκήρυξιν.

«Τοῦ ἑλληνικοῦ γένους ἡ πρὸς τὰ φῶτα ὁρμὴ ἄρχισε νὰ προσηλόγη σπουδαίως τῆς φωτισμένης Εὐρώπης τὴν περιέργειαν. Γνωστὴ λοιπὸν ἡ σωτήριος αὐτῆ κίνησις, ὅσον προβαίνει νὰ γίνεταί, καὶ δυνάμεις ἅμα νὰ προσκτάται εἰς αὔξησιν, ἥδη μάλιστα ἐν ᾧ μία καὶ μόνη θερμοσργὸς φωνὴ ὑπὲρ τῶν δικαίων τῶν ἐθνῶν καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον εἰς τὸ ἄλλον τῆς οἰκουμένης ἀντηχεῖ θριαμβεύουσα, χρεὸς εἶναι ἑλληνικώτατον.

Μὲ τοιοῦτον διπλοῦν σκοπὸν, νὰ ἀναγγέλλῃ δηλαδὴ, α', ἀλλὰ μὲ ἀδέκαστον φρόνημα, εἰς τοὺς φίλους τῆς Ἑλλάδος τῶν γνώσεών τῆς τὴν κατόστασιν, καὶ τοὺς εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς ἀγῶνας καὶ β' νὰ διαδίδῃ μὲ πατριωτικὴν δραστηριότητα εἰς τὴν πάτριον γῆν τὰ καλὰ τῆς σοφῆς Εὐρώπης, ἀλλ' ἰδιαιτέρως τῆς Βρετανικῆς, ὑπερτάτης ἑδρας Μουσῶν καὶ ἐλευθερίας, συγγραμ-

μα ἑλληνικόν, Ἰριδος, ἡ τὰ νῦν ἑλληνικόν— ἀπὸ τοὺς Λονδίνους τύπους προκύπτει, ἐκδήμων ἑλλήνων σπουδῆ, καὶ συνδρομῆ ἀνδρῶν φιλελλήνων.

Ἐσσαρχὰ φύλλα εἰς δ' ἄπαξ τοῦ μηνὸς εἶναι τῆς Ἰριδος ἡ περίοδος, τρία σελήνια καὶ ἡμισυ ἢ τιμὴ των, καὶ οἱ συνδρομηταὶ καταγράφονται παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ κυρίῳ Murray, Albemarle Street, ἐν Λονδίῳ.»

Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ἐπὶ πόσον καιρὸν ἐξεδόθη ἡ ἐφημερίς αὕτη, ἧς φύλλα καθ' ἡ κοῦσκαμεν, αἰσῶνται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Λονδίνου, ἔθεν τῶν ὁμογενῶν τις δύναται νὰ παράσχῃ πλείονας πληροφορίας τῷ ἑλληνικῷ δημοσίῳ περὶ τοῦ ἐν ἔτει 1819 ἐν Λονδίῳ ἑλληνικοῦ τούτου δημοσιογραφικοῦ ὄργανου, δι' οὗ κλείει ἡ πρὸ τοῦ 1821 περίοδος τῆς ἑλληνικῆς ἐφημεριδογραφίας.

X.

Η ΣΤΙΞΙΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑ.

Ἀπανταχοῦ γῆς εἶναι συνηθεστάτη ἡ στιξίς τοῦ δέρματος· παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς περιορίζεται ἐν τῷ ὄχλῳ, μάλιστα δὲ τῷ ναυτικῷ. Οἱ ναῦται τῆς βορείου καὶ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης στίξουσι θαλάσσια τέρατα, οἱ στρατιῶται ὄπλα, οἱ ἐρωτόληπτοι καρδίαι, ἔλλοι ὀνόματα, χρονολογίας. Ἡ ἀγρία αὕτη συνήθεια καὶ ἐν Ἑλλάδι δὲν εἶναι ἀγνωστὸς· οἱ χυδαῖοτάτοι ἐκ τοῦ ὄχλου στίξουσιν, ἢ ὡς καινῶς λέγεται, πατοῦν ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐπὶ τῶν βραχιόνων, σπασσιώτερον δ' ἐπὶ τοῦ ὀπισθίενου τῆς χειρὸς καὶ ἐπὶ τῶν κνημῶν πλοῖα, ὄπλα, σταυροὺς, ἄνθη, χρονολογίας, Μακεδόνας, Γοργόνας, τὸν Ἐρωτόκριτον καὶ τὴν Ἀρετοῦσαν κτλ. κτλ.

Περιεργάτατος εἶναι ὁ τρόπος, καθ' ὃν γίνεται ἡ στιξίς τοῦ δέρματος ἐν Ἰαπωνίᾳ· τὴν περιγραφὴν τούτου ἀρῶμεθα ἐκ συγγράμματος ἀπερὶ τῶν φυσικῶν ἰδιωμάτων τῶν Ἰαπώνων, ὅπερ ἀρτίως ἐδημοσίευσεν ὁ Γερμανὸς ἰατρός Βαελί, καθηγητῆς τοῦ ἐν Ἰοκοχάμας τῆς Ἰαπωνίας Πανεπιστημίου.

Ἡ συνήθεια τοῦ στίξιν τὸ δέριμα γράφει οὗτος, ἐπικρατεῖ μόνον παρὰ τῷ χυδῆν ὄχλῳ· οἱ ἀχθοφόροι, οἱ πεζοδρόμοι, οἱ παλαισταί, πάντες καθόλου ἐκείνοι, ὧν τὸ ἐπιτήθειμα ἀπαιτεῖ κατανάλωσιν ὑπέρμετρον μυϊκῆς δυνάμεως καὶ οἵτινες ἐργαζόμενοι ἐν ταῖς πόλεσιν, εἰσὶν ἠναγκασμένοι νὰ μὴ ἀφίνωσι γυμνὸν τὸ σῶμα, νομίζουσι ὅτι διὰ τῆς στίξεως δύναται νὰ ἀποκρίψωσι τὴν γυμνότητα. Τὰ κοσμοῦντα τὸ δέριμα τῶν στίγματα φαίνονται μακρόθεν ὡς ἐνδύματα καὶ οὕτως ἀνεσολήτως ἐργάζονται γυμνοί. Τούτου δ' ἐνεκα δταν ἡ στιξίς ἦναι πλήρης

και τελεία, ήτοι όταν ο κορμός και βραχιόνες και κνήμαι όσον έστιγμέναι, καλείται *Μικρογυμνάμι*, ό έστι κρεάτινον ύποκάμισον. Ουδέποτε μόν στίζουσι τήν κεφαλήν, τόν τράχηλον, τās χείρας και τούς πόδας· αλλά τό επίλοιπον του σώματος καλύπτουσι διά παραδοξοτάτων και περιεργοτάτων εικόνων. Οί άρειμάνιοι άρέσκονται νά στίζωσιν εις τό στήθος δράκοντας ή λέοντας, οι δέ ειδυλλιακοί τήν φύσιν άγροτικās παραστάσεις. Συνήθως ό έπιθυμιών νά στίξη τό σώμα δέν κοπιάζει εις εξεύρεσιν των εικόνων, αλλά έκλέγει έν τινος των δημηδών εικονογραφημένων βιβλίων τήν άρέσκουσαν αύτω παράστασιν. "Αν ό στιγεύς (*Χορμονόχι*) είναι έμπειρος, δέν χρονοτριβεί πλέον τής ήμέρας όπως καταστικτον ποιήση τό στήθος και τήν κοιλίαν ή και τά νύατα διά τής παραγγελλείσης εικόνας, ει και προς τούτο ήπιουόνται πλείονα των διακοσμησιών στιγμάτων. "Αλλά τά στιγματα ταύτα ούδόλως εισίν επώδυνα, ούδέ αιμάσουσι· μόνον εις τινα μέρη του σώματος καθίστανται αισθητά, ως έν τοίς άγκύσι και ταίς ίγνύαις· εθύς μετά τήν αποπεράτωσιν τής στίξεως τά στιχθέντα μέρη αποπλύνοντα διά θερμού ύδατος προξενούντος έλαφράν άλγηθόνα, ένίοτε δέ και πυρετόν επί τινας ώρας διαρκούντα. Τά χρώματα ών γίνεται χρήσις προς στίξιν, είναι τό μέλαν (ή σινική μελάνη), όπερ μεταβάλλεται εις κυανούν άμα έπιτεθή επί του δέρματος, και τό έρυθρόν. "Ο τρόπος τής στίξεως είναι άπλούστατος, αλλά άπαιτεί έπιδεξιότητα τινά. "Ο στιγεύς σχεδιάζει πρώτον ό τι μέλλει νά άπεικουση επί του δέρματος του ζητουόντος νά στιγματισθή, αλλά ένίοτε έπιλαμβάνεται άμέσως τής εργασίας, άνευ προηγουμένου σχεδίου. "Οργανον δέ τής στίξεως έχει ραβδίσκον φέροντα δύο παραλλήλους σειράς λεπτοτάτων βελόνων τεθειμένων πλησίον άλλήλων. "Ο στιγεύς έπιτίθησι τήν πλάμην τής άριστερας επί του σώματος του στιζομένου, ούτως ώστε τό στικτέον μέρος νά εύρίσκηται μεταξύ του αντίχειρος και του δεικτου, αναμείσον δέ του μέσου και του παραμέσου δακτύλου τής αύτης χειρός τίθεται χρωστήρ, χρησιμεύων άντι πυξιδίου και περιέχων σινικήν μελάνην και έρυθρόν χρώμα· εις τόν χρωστήρα εκείνον έμβάπτει ό στιγεύς τās βελόνας. "Ο ραβδίσκος, εις ού τό άκρον εισί προσηρμοσμέναι αι βελόναι κρατείται διά τής δεξιās χειρός, τά δέ νύγματα γίνονται μετά ταχύτητος, ήν σχεδόν άδυνκτέ νά παρακολουθήση ό οφθαλμός και μετ' άκριθείας βαπτικης μηχανής. Ουχι σπικνίως δεκάκις έντός ένός δευτερολέπτου καταφέρεται εις τό σώμα του στιζομένου ό ραβδίσκος τουτέστιν επειδή ούτος έχει δεκά βελόνας γίνονται εκατόν νύγματα έντός δευτερολέπτου. "Η τιαύτη δέ εργασία εξακολουθεί

επί ήλοκλήρους ώρας, αι δέ βελόναι στίζουσι λεπτοτάτας άπεικουσίεις μυχών, τοπίων, ζώνων, άνωθίων. "Ατό μόν έπιτίθησι εύγενές κέκριται, τό δέ άστικτον άγενές, ή λέγειν ό "Ηρόδοτος· περί των άρχων Θρακών· οι δέ "Ιαπωνοί θεωρούσι τό στιγματισμοφροειν ως ένδειξιν έγκρατερήσεως και άνδρείας. Αι γυναίκες πλην σπανιωτάτων και ήμισα έντίμων εξαίρεσεων, ούδέποτε στιζονται. Πρό δεκαετίας ύπήρχον μόνον έν τή πρωτεύουσα τής "Ιαπωνίας πλείονες των τριακοντακισχιλίων έστιγμένων έκ τής εργατικης τάξεως. "Εκτοτε ή "Ιαπωνική κυβέρνησις κατανοήσασα ότι τό έθιμον τούτο ήτο λείψανον βραδύρων χρόνων, άπηγόρευσε τήν στίξιν ήτις όμως και σήμεραν έτι γίνεται λαθραίως.

Τά μέγιστα έθαύμασαν οι "Ιαπωνοί μαθόντες ότι οι υιοί του πρίγκηπος τής Ουαλίας έλθόντες εις "Ιαπωνίαν έζήτησαν νά στιχθώσι. Τό ταιούτον έθεωρήθη περιφανής δικαιολογία και τιμή του καταπολεμουμένου έθιμου· ούδέν ήττον ή στίξις είναι έν τιμή μόνον παρά τή όχλη, ούδεις δέ έκ τής άνωτέρας τάξεως κρίνει άναγκαίον νά στιγματισθώση.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ

Εις τό έθνος εκείνο, τό όποιον άλληλοδιαδόχως άνωμάσθη των άρχαίων *Ελλήνων*, των *Βυζαντινών* και των *ρωστέρων Ελλήνων* πρέπει ίσως τά αναζητήσωμεν τό καταπληκτικώτατον παράδειγμα τής διαρκείας του έθνικου χαρακτήρος. "Μετά τόσας ιστορικάς περιπετείας, λέγει ό *Αμπρόζε*, ή βάσις του "Ελληνος δέν μετεβλήθη. Τās αύτας έχει άρετάς και κακίας, ως ειχε και κατά τήν αρχαιότητα. "Ο *Rouquerville* άνευρεν έν Πελοποννήσω τά πρότυπα του "Απελου και του Φειδιου, και, όπερ μάλλον ένδιαφέρει ήμάς, περιήρησεν τήν έκ διαδοχής μετάδοσιν των κυρίων γνωρισμάτων του χαρακτήρος και των έθιμων των αρχαίων. Ούτως οι "Αρκάδες ζώσι ποιμενικόν βίον, οι δέ γείτονες αυτών Σπαρτιάται αγαπάσι τούς άγώνας, και έχουσι τό ήθος ευρέθειστον και ταραχοποιόν. Κατά τόν μεσαίωνα ό *Βυζαντινός* διετήρησεν δια τά κυριώτατα χαρακτηριστικά των προπατόρων του. "Οταν έμβασήνη τις, ως έποίησαμεν ήμεις, εις τās δυσπροσίτους βιβλους τής βυζαντιακής ιστορίας, μετ' άπορίας βλέπει πόσον ή λαός εκείνος όστις αυτοκαλείτο *βωμαλός*, έμεινε κατ' ουσίαν ελληνικός, και μετ' άλλας τās έπεισάκτους προσθήκας, ήτοι τās Λατινικās παραδόσεις του, τήν αυτοκρατορικην ύπαλληλίαν του, τά ανατολικά ήθη του (οίον τούς ένούχους, και τόν ως Θεόν στολιζόμενον και λατρευόμενον "Ανακτα), και τήν

κατά τήν εποχήν εκείνην άποκλειστικήν εκκλησίαν του. Τό φαινόμενον τούτο παρουσιάζει άξιοσπούδαστον άντικείμενον ιστορικης ψυχολογίας. "Ο *Βυζαντινός* διετήρησεν του αρχαίου "Ελληνος ώ μόνον τήν γλώσσαν και τās φιλολογικās παραδόσεις, αλλά και λεπτοφυίαν τινά, ήτις μή ύποστηρίζομένη ύπό τής δυνάμεως, μετετρέπη εις ταπεινήν πονηρίαν. "Ο έρωσ του αρχαίου "Ελληνος διά τήν καλλιπέπειαν και τās λαμπράς συζητήσεις, μετασηματίσθη εις βυζαντιακήν μωρολογίαν. "Η σοφιστική λεπτότης των φιλοσόφων, έγινετο ή κενή σχολαστικότης των θεολόγων. "Η ευστροφία του *Γραικόβλου* μετεμορφώθη εις τήν επίβουλον διπλωματίαν των αυτοκρατόρων. "Εν συνόλω ό *Βυζαντινός* είναι ό αύτός "Ελληνας τής εποχής του *Περικλέους*, άλλ' άπεξηραμένος ούτως ειπείν και γεγηρακώς.

"Εκ του περί "ψυχολογικης κληρονομίας" συγγράμματος του *Ribot*.

ΠΛΩΤΑ ΔΑΣΗ

Οί κάτοικοι των παραθαλασσιών βορείων χωρών, καιπερ έχοντες έλλειψιν φυτών, ούδόλως στερούνται ξυλείας προς θερμανσιν και οικοδομήν οικιακων. "Ο τι άρνείται αυτοίς ή γή, τό άναπληροί ή θάλασσα. Δάση ήλοκλήρα, προερχόμενα έκ θερμότερων χωρών, προπαράσσωσι μετά των έκ πάγου όρείων προς τήν παραλίαν. Οί μεγάλοι ποταμοί τής Σιβηρίας, "Οβις, "Ενισίας, και Λένας διερχόμενοι κατά τόν ρουόν αυτών δι' εκτεταμένους δασών παρασύρουσιν εις τήν θάλασσαν ήλοκλήρα δένδρα. Τά δένδρα ταύτα εξακολουθοϋσι πλείοντα κατά τήν φοράν των έν τή θαλάσση ρευμάτων, μέχρις ού ένσηκηψάσης τριζυμίας ή πνευσαντος άνέμου εξενηχθώσιν εις τήν άκτήν, άν δέ αύτη είναι ήμαλή, και άπωτίρω εις τήν ξηράν, όπου σχηματίζουσι ύψηλούς σωρούς. "Η *Ρωσικη* άποστολή, ή *πυμφθείσα* προς έρευναν των παραλίων τής Σιβηρίας, εύρεν εις τινά μέρη ταιούτους σωρούς έχοντας ύψος πλέον των 100 ποδών.

"Αλλά μάλλον αξιοπαρατήρητα είναι τά θαλάσσια ταύτα ούτως ειπείν δάση τά προς βορράν από νότου διευθυνόμενα. Πάντων των θαλασσιών τούτων ρευμάτων των από Ν. προς Β. διευθυνομένων ύπερτερεί τό καλούμενον *Γόλφ στρέμ*, τό έκ του *Μεξικανικου* κόλπου τήν αρχήν λαμβάνον. Μέρος των έν τώ ρευματι τούτω πλεόντων δένδρων προέρχεται και έκ του έν τή νοτίω "Αμερικη *Αμαζονίου*. "Απαντες οι κορμοί των δένδρων, οι έκ του ποταμού τούτου προερχόμενοι και μή προσκρούοντες εις τās καθ' όδόν κειμένας "Αντίλλας νήσους, πίπτουσιν εις τό *Γόλφ στρέμ*, και φέρονται δε' αυτου εις τόν Βόρειον

Παγομένον ώκεανόν. "Ο τι τό ειρημένον ρεύμα πράττει έν τώ "Ατλαντικώ ώκεανώ, ταύτό πράττει τό θερμόν *Ιαπωνικόν ρεύμα*, τό μέχρι του *Βεργγειου* πορθμού φθάνον, έν τώ *Ειρηνικώ*. Τό θερμόν ύδωρ του ρευματος τούτου συγκραίνουσι τό ψυχρόν κλίμα των βορείων χωρών, όπερ θεωρείται μεγίστη εύεργεσία διά τούς κατοίκους των συμπλεγμάτων των "Αλεουτικων νήσων των ανατολικώτερον τής Σιβηρίας και έγγύτερον τής Β. "Αμερικης κειμένων. "Εν ταίς νήσις ταύταις ούθενός φυτού φουμένου, οι κάτοικοι προς κατασκευήν πλοιαρίων και άλλων σκευών χρησίμων μεταχειρίζονται άποκλειστικās τούς κορμούς των δένδρων οδς παρασύρει τό *Ιαπωνικόν* ρεύμα. Τό μέγεθος των κορμών τούτων δήλον γίγνεται έκ τής μαρτυρίας του πλοιαρχου *Γριμπερ*, του εύρόντος κατά τό 1844 έν τή νήσω *Φαρσέρ* κορμόν ελάτης ής ή διάμετρος όλίγους δακτύλους άνωθεν τής ρίζης ήτο 5 1/2 ποδών.

"Ισως τις ερωτήση πως και πόθεν έρχονται τά δένδρα ταύτα εις τήν θάλασσαν. "Αλλά τήν άπορίαν ταύτην έλυσαν αι παρατηρήσεις αι γενομέναι έν τώ "Αμαζονίω. "Εάν τις ταξειδέσθι διά του ποταμού τούτου, του έχοντος ύδατα περισσάτερα πάντων ήμω των ποταμών τής *Ευράκης*, δύναται νά ιδη κατά τās πλημμύρας κατακλυζομένης τās ύπαρείας καταφύτων λόφων, οτινες μή δύναμενοι ν' άντιστάσι εις τό όρημητικόν του ποταμού ρεύμα, τό κατατρώγον άπαύστως τούς πρόποδας αυτών, καταπίπτουσι πρόορροις μετά των έν αυτοίς δασών. Τά πελώρια δένδρα, άν δέν άμοιροϋσι τά δάση ταύτα τής "Αμερικης, ένεκα τής διηνεκούς ανά τούς καταρράκτας και βράχους προστριβής των αποβάλλουσιν όλίγον κατ' όλίγον τούς κλώνας των και καθίστανται ούτω ή πρόσβλητα από των διαφόρων έμποδιων, όποια είναι τά διάφορα ποτάμια φυτά, των κωλυόντων τήν προς τά πρόσω πορείαν. "Ο τι δέν δύναται νά πράξη τό ύδωρ του ποταμού συμπληροϋσι τά θαλάσσια κύματα. Φλ.

Πληροφορία ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΟΥ

Α'. Διοίκησις. — Δικαστήρια.

"Η νήσος Κύπρος έξαρτάται άπ' ευθείας έκ του "Υπουργείου των "Απικιών τής Μεγάλης Βρετανίας και διοικείται υπό ένός "Αρμοστού διοριζομένου κατά πενταετίαν. "Υπάρχουσι δύο Συμβούλια· τό "Εκτελεστικόν, συγκείμενον έκ μελών εξ διοριζομένων άπ' ευθείας υπό του "Αρμοστού και τό Νομοθετικόν συγκείμενον έκ 18 μελών, εξ "Αγγλων, οτινες διορίζονται υπό τής Κυβερνήσεως, 9 Χριστιανών και 3 "Οθωμανών εκλεγομένων κατά τετραετίαν υπό των κατοίκων διά ψηφοφορίας.

Δικαιρείται δὲ ἡ νῆσος εἰς ἑξ ἑπαρχίας, ὧν ἡ κάστη ἔχει πρωτεύουσαν τὴν ἑνωμένον πόλιν, ἐν ἣ ἑδρεύουσιν οἱ Διοικηταί, πάντες Ἄγγλοι—(Λευκωσία—Λάρναξ—Λεμεσός—Πάφος—Κηρύνεια καὶ Ἀμμόχωστος).

Δικαστικῶς διαιρεῖται εἰς ἐν Ἐφετεῖον συγκείμενον ἐξ Ἄγγλων δικαστῶν καὶ ἑδρεύον ἐν Λευκωσίᾳ καὶ εἰς ἑξ πρωτοδικεῖα συγκείμενα ἐξ ἑνὸς Ἄγγλου δικαστοῦ ὡς Προέδρου καὶ ἐκ δύο παρέρδρων, ἑνὸς Χριστιανοῦ καὶ ἑνὸς Ὀθωμανοῦ, ἑδρεύοντα δὲ εἰς τὰς ἑνω ἑξ πόλεις.—Ἐπάρχουσι προσέτι 6 Εἰρηνοδικεῖα μὲ εἰρηνοδικὰς Κυπρίους.

Τὰ Κακουργιοδικεῖα περιοδεύουσιν ἀπὸ τῆς ἡ δὲ τοῦ ἔτους εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν ἑπαρχιῶν.

Β'. Πληθυσμός.

Ἡ τελευταία ἀπογραφὴ τῆς νήσου ἐγένετο τῷ 1881. Κατ' αὐτὴν δὲ εὐρέθη τότε ὅλος ὁ πληθυσμὸς τῆς νήσου 172,899, ἐξ ὧν Ὀρθόδοξοι 126,752, Καθολικοὶ καὶ Διαμαρτυρόμενοι 2,415, Ὀθωμανοὶ 43,701, Ἑβραῖοι 31.

Γ'. Παραγωγὴ καὶ Ἐξαγωγή.

Τὰ κυριώτατα προϊόντα, ἀτινα παράγει ἡ Κύπρος πρὸς ἐξαγωγὴν, εἰναι τὰ ἀκόλουθα: οἶνος κριθῆ, σῖτος, βάλσαξ, ξυλοκέρατα, μέταξα, σταφίδες, σουμάκι. Τούτων τὴν πρώτην θέσιν κατέχουσι τὰ ξυλοκέρατα. Τῷ 1884 ἐφορτίωθησαν διὰ Ἄγγλιαν, Γαλλίαν, Ἰταλίαν καὶ Ῥωσσίαν 50,257 τόνοι (πρὸς 792 ὀκάδας ἑκάστος) ἀξίας λιρῶν στερλινῶν 76,063. Κατὰ δεύτερον λόγον ἔρχεται ὁ οἶνος αὐτινος ἢ ἐξαγωγῆ εἰς τὰ 1884 ἀνήλθεν εἰς 4,151,968 ὀκάδας ἀξίας λιρῶν στερλινῶν 48,202. Τὸ πλεῖστον αὐτοῦ μέρος ἐξάγεται εἰς τὴν Αἴγυπτον, κατόπιν εἰς τὴν Γαλλίαν, Τουρκίαν καὶ Ῥωσσίαν. Ὅλος σχεδὸν ὁ οἶνος ἐξάγεται ἀπὸ τῆς ἑπαρχίαν Λεμεσσοῦ. Ἡ ἀξία τοῦ ἐξαχθέντος βάλσακος ὀκάδων 300,748 κατὰ τὸ 1884 ἦτο λιρῶν στερλινῶν 16,920.

Δ'. Εἰσαγωγή.

Τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα ἀντικείμενα εἰσι παντοειδῆ ὑφάσματα, φάρμακα, βιομηχανικὰ ἐργαλεῖα, πῆλινα καὶ ὑάλινα σκεύη, πετρέλαιον, καπνός, καφές, ζάχαρις, ὄρυζια, παστά, βούτυρον καὶ γαλιάνθρακες.

Ἐκ τούτων τὰ πλεῖστα εἰσάγονται ἐξ Αἰγύπτου, Ἀγγλίας, Αὐστρίας καὶ Τουρκίας ὁ καπνὸς δὲ ἐξ Ἑλλάδος¹⁾.

¹⁾ Ἴδου ἡ σημείωσις τῆς ἀξίας εἰς Μρας στερλινὰς τῶν εἰσαχθέντων καὶ ἐξαχθέντων ἐμπορευμάτων ἀπὸ τοῦ 1878 μέχρι τοῦ 1884.

Ἔτη :	1878.	1879.	1880.	1881.	1882.	1883-4.
Εἰσαγωγή	177,851.	208,407.	272,663.	296,868.	336,542.	344,183.
Ἐξαγωγή	157,328.	222,218.	210,065.	266,610.	276,129.	290,210.

Ἐν ἔτει 1883 ἐφηρμόσθη τὸ πρῶτον τὸ ἀγγλικὸν σύστημα, καὶ ὁ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος λήγει τῷ 31 Μαρτίου ὅθεν ἐν τῇ ἀπογραφῇ τοῦ ἔτους τούτου περιλαμβάνονται μῆνες 15.

¹⁾ Ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων ἈΓ ΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΟΥ 1886.—392

Καίτοι ὡς φαίνεται ἐκ τῆς κατωτέρω ἑπισημειωμένης ἀπὸ ἀφικῆς σημειώσεως, ὑπάρχει δι' ἀφορὰ μεταξὺ εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, ὅμως ἔνεκα τοῦ ὑπάρχοντος Ἀγγλικῆς στρατοῦ τῆς κατοχῆς, διὰ τὸν ὅποιον δαπανᾷ ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις περὶ τὰς 45000 λίρας κατ' ἔτος, ὃν μέρος μένει εἰς τὴν νῆσον, ἡ Κύπρος θὰ εὐημέρει ὑπὸ ὕλικὴν ἐποψὴν ἀν δὲν ὑπῆρχεν ὁ πρὸς τὴν Τουρκίαν βαρὺς φόρος, ὅστις ἀνέρχεται εἰς 95000 καὶ εἶναι ὅλως δυσανάλογος πρὸς τὰ εἰσοδήματα τῆς νήσου, ἀφαιρῶν πᾶσαν ἰκμάδα πρὸς πρόδον. Προσπάθειαι γίνονται νῦν πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ὑπερῶντος ποσοῦ, καὶ ἐλπίζεται νὰ στεφθῶσι δι' ἐπιτυχίας.

Ε'. Τύπος.

Ἐν Κύπρῳ ἐκδίδονται αἱ ἐπομέναι ἐφημερίδες: Ἐν Λεμεσσοῦ ἡ Ἀλήθεια (ἐκδότης Α. Κ. Παλαιολόγος), ἡ Σάλπιγξ (ἐκδότης Χουρμούζης), Cyprus Herald (Κυπριακὸς κήρυξ, ἐκδομένη ὑπὸ W. Williamson). Ἐν Λευκωσίᾳ ἡ Φωνὴ τῆς Κύπρου (ἐκδότης Θεοχαρίδης,) καὶ Cyprus Gazette, ἢ ἐπίσημος ἐφημερίς τῆς Ἀγγλικῆς διοικήσεως· ἐν Λάρνακι οἱ Times of Cyprus (Χρόνος τῆς Κύπρου, ἐκδομένη ὑπὸ Turner καὶ Σις) καὶ ἡ Ἐνωσις, (ἐκδότης Κουπᾶς.)

(Ἐν Λεμεσσοῦ)

Π. Δ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Ἐν τινι ἐσπερίδι ἡ κυρία Μ. συνομιλεῖ μετὰ τοῦ κυρίου Χ. περὶ τῶν παρευρισκομένων ἐν αὐτῇ.

— Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε, κύριε μου, τίσον ἀτακτος καὶ ἀκτατάκτος εἶναι ἡ κυρία Α. Δὲν εἰςέβρει τί γίνεται εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἀφίνει ἀπερπότηκα τὰ παιδιά της, μαλλώνει καὶ ἡμέραν χωρὶς λόγον μὲ τὸν σύζυγόν της. Καὶ τὸν γνωρίζετε σῆς τὸν σύζυγόν της, τί ἀγαθὴν καρδίαν ἔχει!

— Καὶ ποῦ τὰ εἰςέυρετε ὅλα αὐτὰ ὑμεῖς, κυρία μου;

— Ἐγὼ!.. εἶμαι ἡ στενωτέρα της φίλη!

Ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς κ. Μακρυσπάρθης ἐθερμάθει παρὰ τὴν ἐστίν.

— Πῶς; κάμνει πολὺ κρῦο ἔξω; τὸν ἐρωτᾷ κυρία τις.

— Καλὴ ὄχι, κυρία μου, ὑπολασίην λέγει ἄλλης τῶν παρεστῶτων, ἀλλ' ὁ κύριος ἀξιωματικὸς θέλει νὰ συνειθίσῃ ἔς τὴ φωνεῖα.